

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
(สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจुरะเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันจันทร์ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

อ.พ. ๑๓/๒๕๕๖

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)

คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) ในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ โดยลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ด้วยคะแนนเสียง ๓๖๖ เสียง ไม่รับหลักการ (ไม่มี) งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ขึ้นคณะกรรมการ และกำหนดแปรญัตติภายใน ๑๕ วันนับแต่วันถัดจากวันที่สภาผู้แทนราษฎรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้

ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว โดยพิจารณาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา และได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๑๙ เสียง ไม่เห็นชอบ (ไม่มี) งดออกเสียง (ไม่มี) และไม่ลงคะแนนเสียง (ไม่มี) ทั้งนี้ เพื่อเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) โดยมีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “การขนส่งส่วนบุคคล” และบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดน้ำหนักรถที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๕) และมาตรา ๕ (๒) (ข))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมการมอบอำนาจของนายทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสี่)

(๓) ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง)

(๔) กำหนดให้ใช้รถขนส่งในลักษณะหมุนเวียนกันได้ (เพิ่มมาตรา ๓๙/๑)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจอธิบดีหรือนายทะเบียนในการยึดหรืออายัดสิ่งของหรือเอกสาร และการควบคุมดูแลสถานีขนส่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙ และเพิ่มมาตรา ๑๒๕/๑)

(๖) กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับอัตราค่าบริการตรวจสอบสภาพรถ (เพิ่มมาตรา ๗๔/๑)

(๗) ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔ และเพิ่มมาตรา ๑๔๔/๑ มาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒)

เหตุผล

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถในปัจจุบันที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมาก และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ใช้บริการการตรวจสอบสภาพรถให้ได้รับความเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) มีเนื้อหารวมจำนวน ๑๕ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก(ฉบับที่ ..)พ.ศ.” (ร่างมาตรา ๑)

๒. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

๓. บทจำกัดสิทธิและเสรีภาพ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

๔. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

๖. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ ปรับปรุงบทนิยาม คำว่า “การขนส่งส่วนบุคคล” (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติม บทนิยามดังกล่าวในมาตรา ๔ (๕))

๖.๒ แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกำหนดประเภทรถที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก โดยปรับปรุงในส่วนของการกำหนดน้ำหนักรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลให้มีน้ำหนักมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถในปัจจุบัน (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๒) (ข))

๖.๓ แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนประจำจังหวัดอาจมอบหมายให้ข้าราชการในสังกัดกรมการขนส่งทางบกกระทำการแทนได้ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสี่)

๖.๔ ปรับปรุงเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง โดยกำหนดเพิ่มตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร เข้ามาเป็นกรรมการฯ ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง)

๖.๕ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้รถขนส่งที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประกอบการขนส่งในเส้นทางหนึ่งไปใช้ทำการขนส่งอีกเส้นทางหนึ่งที่ตนเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตในลักษณะหมุนเวียนได้ โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียน (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๓๙/๑)

๖.๖ แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจในการยึดหรืออายัดไว้ซึ่งสิ่งของหรือเอกสารที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิด หรือได้มาจากการกระทำความผิด (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙)

๖.๗ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถยนต์ (ร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๗๔/๑)

๖.๘ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมดูแลสถานีขนส่ง โดยให้อธิบดี นายทะเบียน หรือผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมาย เป็นผู้มีความอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๑๒๕/๑)

๖.๙ ปรับปรุงบทกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ยัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวก แก่อธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการ หรือพนักงานตรวจสภาพในการปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการที่เรียกให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔)

๖.๑๐ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับบทกำหนดโทษปรับสำหรับผู้ได้รับใบอนุญาต ประกอบการขนส่ง ผู้จัดการและพนักงานของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งที่ไม่มาให้ถ้อยคำ หรือยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงต่ออธิบดีหรือนายทะเบียน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๑๔๔/๑)

๖.๑๑ เพิ่มบทบัญญัติเพื่อกำหนดโทษปรับสำหรับผู้ได้รับใบอนุญาต จัดตั้ง สถานตรวจสภาพรถที่เก็บค่าบริการเกินกว่าอัตราค่าบริการที่อธิบดีกำหนด ต้องระวางโทษปรับ ไม่เกินห้าพันบาท หรือผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถที่ไม่แสดงอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ ที่จะจัดเก็บไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานตรวจสภาพรถของตน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท (ร่างมาตรา ๑๓ เพิ่มมาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒)

๖.๑๒ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ควบคุมการขนส่งทางบกกลางซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ (ร่างมาตรา ๑๔)

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนัก ของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) โดยภาพรวม

๑. ทำให้มีกฎหมายที่มีความทันสมัย เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีในปัจจุบัน

๒. ทำให้การกำหนดน้ำหนักที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก เป็นไปอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการกำหนดน้ำหนักรถยนต์บรรทุก (ปีคอัพ) ตามกฎหมายว่าด้วย รถยนต์ ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกำหนดน้ำหนักรถยนต์บรรทุก (ปีคอัพ) ที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล จากเดิมที่กำหนดไว้ ๑,๖๐๐ กิโลกรัม แก้ไขเป็น ๒,๒๐๐ กิโลกรัม เพื่อให้สอดคล้องกับการผลิตรถยนต์บรรทุก (ปีคอัพ) เนื่องจากในปัจจุบันได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตรถยนต์ โดยมีการเพิ่มอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย และเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น จึงทำให้รถยนต์บรรทุก (ปีคอัพ) ดังกล่าว มีน้ำหนักเพิ่มมากขึ้นเกินกว่า ที่พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดไว้

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๓. ทำให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติราชการของกรมการขนส่งทางบก และสามารถอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนยิ่งขึ้น

๔. การเพิ่มบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการให้ใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางที่มีใบอนุญาตหลายเส้นทางการเดินรถหมุนเวียนกันได้นั้น กล่าวคือสามารถเดินรถนอกเส้นทางได้ ทั้งนี้เพื่อให้การใช้รถเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าต่อการค้าและการลงทุน

๕. สามารถควบคุมอัตราค่าบริการตรวจสอบสภาพรถของสถานตรวจสอบสภาพรถให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม

๖. ทำให้มีผู้แทนหน่วยงานที่ให้การคุ้มครองผู้บริโภคและผู้แทนหน่วยงานที่ดูแลนโยบายและแผนการขนส่งและจราจรอยู่ในคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง

๗. ทำให้การตรวจสอบปราบปรามการกระทำความผิดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๘. ทำให้การควบคุมดูแลสถานีขนส่งมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) โดยภาพรวม

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) แม้จะมีข้อดีหลายประการ ดังรายละเอียดที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น แต่มีข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับดังกล่าว ดังต่อไปนี้

ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ให้อำนาจฝ่ายบริหารกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการเดินรถหมุนเวียน ซึ่งอาจเป็นภาระต่อผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งบ้าง อีกทั้งการกำหนดอัตราค่าบริการตรวจสอบสภาพรถของอธิบดีควรกำหนดในอัตราที่เหมาะสมและเป็นธรรมเพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนเกินสมควร

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ประมวลและรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ โดยมีเนื้อหา แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) (ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้อง)
- : ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) สภาผู้แทนราษฎร
- : ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) (ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) (ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสาระประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาโดยเฉพาะ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายรัช ผาสุข ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
นางสาวสุภางศ์จิตต์ ไตรเทพพิสัย ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวลัดดาวัลย์ สมบูรณ์กิจชัย นิตกรชำนาญการพิเศษ นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรปฏิบัติการ
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน นางสาวอลงกรณ์ ดันเบ็ด เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สารระสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑
- สารระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) (ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๕
- ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) ๑๑
 - ๑. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ... ๑๑
 - ๑.๑ สรุปประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ ๑๒
 - ๑.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ๑๓
 - ๒. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ๑๓
 - ๒.๑ สรุปประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ ๑๓
 - ๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา..... ๑๓
 - ๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม ๑๕

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) (ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๑๗

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)

- ๑. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกอบร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่..) พ.ศ. - ๑ -
- ๒. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย - ๘ -

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๓. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)	
- ประเภทการประกอบการขนส่ง	- ๑๓ -
- ข้อมูลน้ำหนักรถเปล่าของรถยนต์กระบะบรรทุกที่จดทะเบียนกับกรมการขนส่งทางบก	- ๑๕ -
- ข้อมูลน้ำหนักรถเปล่าของรถยนต์กระบะบรรทุกทุกตามขนาดของรถ	- ๑๖ -
๔. ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)	- ๑๗ -

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้อง)	(๑)
: ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	(๑๑)
: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	(๑๗)
: รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) สภาผู้แทนราษฎร	(๒๑)
: ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) (ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	(๓๓)
: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) (ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร ลงมติเห็นชอบแล้ว)	(๔๑)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปราย
ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)

ความเป็นมา

ของ

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยมีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “การขนส่งส่วนบุคคล” และบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดน้ำหนักของรถที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๕) และมาตรา ๕ (๒) (ข))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมการมอบอำนาจของนายทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสี่)

(๓) ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง)

(๔) กำหนดให้ใช้รถขนส่งในลักษณะหมุนเวียนกันได้ (เพิ่มมาตรา ๓๙/๑)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจอธิบดีหรือนายทะเบียนในการยึดหรืออายัดสิ่งของหรือเอกสาร และการควบคุมดูแลสถานีขนส่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙ และเพิ่มมาตรา ๑๒๕/๑)

(๖) กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับอัตราค่าบริการตรวจสอบสภาพรถ (เพิ่มมาตรา ๗๔/๑)

(๗) ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔ และเพิ่มมาตรา ๑๔๔/๑ มาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒)

เหตุผล

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถในปัจจุบันที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมาก และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ใช้บริการการตรวจสอบสภาพรถให้ได้รับความเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียง ๓๖๖ เสียง ไม่รับหลักการ (ไม่มี) งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน^๑ ซึ่งเป็น คณะกรรมการวิสามัญชุดเดียวกันกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงประเภทของหน่วยงานราชการที่ได้รับการยกเว้นภาษีประจำปีและนิรโทษกรรม ภาษีประจำปีที่ค้างชำระของหน่วยงานราชการ) เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการ และกำหนดการแปรญัตติ ภายในกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันถัดจากวันที่สภาผู้แทนราษฎรรับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน ประกอบด้วย

๑. ว่าที่ร้อยตรี พงศ์พันธ์ สุนทรชัย	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายอดิศักดิ์ โภคกุลกานนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายเจือ ราชสีห์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายศุภชัย ใจสมุทร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
*๕. นายวัฒนา พัทธนันท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายพ้อง ชีวานันท์	กรรมการที่ปรึกษา
๗. นายมนู พุกประเสริฐ	กรรมการที่ปรึกษา
๘. นายปวีณ แซ่จิ่ง	กรรมการที่ปรึกษา
๙. นายเชน เทือกสุบรรณ	กรรมการที่ปรึกษา
๑๐. นายไตรรงค์ ดิธธรรม	โฆษกคณะกรรมการ
๑๑. นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุนทร	โฆษกคณะกรรมการ
๑๒. นายทศพล เฟื่องส้ม	โฆษกคณะกรรมการ
๑๓. นายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์	เลขานุการคณะกรรมการ
*๑๔. นางนิภาพรณ บุญญวัฒน์วิชัย	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
*๑๕. นายอุดม อุกฤษณ์ดุขมิ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง

^๑ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๘๓ วรรคสอง บัญญัติว่า

“
 การเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด
 จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ โดยให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละ
 พรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภา
 ”

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
 ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

๑๖. นายกิตติ สมทรัพย์	๑๗. นายจักรรัตน์ พัวช่วย
*๑๘. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	๑๘. นายนพดล มาตรศรี
๒๐. นางสาวนริศา อติเทพพรพันธ์	๒๑. นายพิชัย เกียรติวินัยสกุล
๒๒. นายยุทธนา โตอาจ	๒๓. นางสาวลีลาวดี วัชรโรบล
๒๔. นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	๒๕. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
๒๖. นายสามารถ ราชพลสิทธิ์	๒๗. นายอรรถกร ศิริลัทธยากร
๒๘. นายอรรถวิเศษ สุวรรณภักดี	๒๙. นายอรุณ จิรชวาลา
*๓๐. นายอัมษเฑศ รัตนดิถก ณ ภูเก็ต	๓๑. นางอุดมรัตน์ อภรณ์รัตน์

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร^๓ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำแต่ประการใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง ๓๑๙ เสียง ไม่เห็นชอบ (ไม่มี) งดออกเสียง (ไม่มี) และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป^๔ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีมติให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใด หรือจะเสนอให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖^๕

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

^๓ โปรดดูรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงหน้าหนึ่งของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร ในภาคผนวก หน้า ๒๑

^๔ โปรดดูร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงหน้าหนึ่งของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ในภาคผนวก หน้า ๓๓

^๕ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ กำหนดว่า

“ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใด ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป”

ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๙/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการการคมนาคม เป็นผู้พิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบ ในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

สาระสำคัญ

ของ

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
(ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)

(ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “การขนส่งส่วนบุคคล” และบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดน้ำหนักของรถที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๕) และมาตรา ๕ (๒) (ข))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมการมอบอำนาจของนายทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสี่)

(๓) ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง)

(๔) กำหนดให้ใช้รถขนส่งในลักษณะหมุนเวียนกันได้ (เพิ่มมาตรา ๓๙/๑)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจอธิบดีหรือนายทะเบียนในการยึดหรืออายัดสิ่งของหรือเอกสาร และการควบคุมดูแลสถานีขนส่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙ และเพิ่มมาตรา ๑๒๕/๑)

(๖) กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ (เพิ่มมาตรา ๗๔/๑)

(๗) ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔ และเพิ่มมาตรา ๑๔๔/๑ มาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒)

๑.๒ เหตุผล

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถในปัจจุบันที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมาก และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ใช้บริการการตรวจสภาพรถให้ได้รับความเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

๔. บทจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙^๑ ประกอบกับมาตรา ๓๓^๒ มาตรา ๔๑^๓ และมาตรา ๔๓^๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๕. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๗. บทรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๘. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๘.๑ ปรับปรุงบทนิยาม คำว่า “การขนส่งส่วนบุคคล” (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามดังกล่าวในมาตรา ๔ (๕))

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) “การขนส่งส่วนบุคคล” หมายความว่า การขนส่งเพื่อการค้าหรือธุรกิจของตนเอง ด้วยรถที่มีน้ำหนักเกินสองพันสองร้อยกิโลกรัม”

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙ บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๙ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยโดยอนุโลม”

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า

“มาตรา ๓๓ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน

บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเคหสถานโดยปกติสุข

การเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครอง หรือการตรวจค้นเคหสถานหรือในที่โรฐาน จะกระทำได้ เว้นแต่ มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ”

^๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๑ บัญญัติว่า

“มาตรา ๔๑ สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบมรดกย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบมรดกย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

^๔ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๓ บัญญัติว่า

“มาตรา ๔๓ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุข โภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาดหรือจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน”

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

๘๒ แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกำหนดประเภทรถที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก โดยปรับปรุงในส่วนของการกำหนดน้ำหนักรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลให้มีน้ำหนักมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถในปัจจุบัน (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๒) (ข))

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (ข) ของ (๒) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ข) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินสองพันสองร้อยกิโลกรัมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินจ้าง”

๘๓ แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนประจำจังหวัดอาจมอบหมายให้ข้าราชการในสังกัดกรมการขนส่งทางบกกระทำการแทนได้ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสี่)

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนกลางและนายทะเบียนประจำจังหวัดอาจมอบหมายให้ข้าราชการในสังกัดกรมการขนส่งทางบกกระทำการแทนได้”

๘๔ ปรับปรุงเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง โดยกำหนดเพิ่มตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร เข้ามาเป็นกรรมการฯ ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง)

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงคมนาคม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมทางหลวง อธิบดีกรมทางหลวงชนบท เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสามคน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการขนส่งหรือการวางแผนจราจร”

๘.๕ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้รถขนส่งที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประกอบการขนส่ง
ในเส้นทางหนึ่งไปใช้ทำการขนส่งอีกเส้นทางหนึ่งที่ตนเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตในลักษณะหมุนเวียนได้
โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียน (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๓๘/๑)

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๓๘/๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางอากาศยานที่ได้รับ
อนุญาตให้ใช้ประกอบการขนส่งในเส้นทางหนึ่งไปใช้ทำการขนส่งอีกเส้นทางหนึ่งที่ตนเป็นผู้ได้รับ
ใบอนุญาตในลักษณะหมุนเวียนได้ โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียน

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด”

๘.๖ แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจในการยึดหรืออายัด
ไว้ซึ่งสิ่งของหรือเอกสารที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิด หรือได้มาจากการกระทำความผิด
(ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙)

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๙ ให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจควบคุมดูแลบรรดากิจการที่เกี่ยวกับ
การขนส่งให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อประโยชน์ดังกล่าวให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสถานที่ดำเนินการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง เพื่อทราบ
ข้อเท็จจริงและเพื่อตรวจสอบบัญชีและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการขนส่ง

(๒) ยึดหรืออายัดไว้ซึ่งสิ่งของหรือเอกสารที่อยู่ในสถานที่ตาม (๑) ที่เป็นความผิด
หรือที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิด หรือได้มาจากการกระทำความผิด

(๓) เรียกผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ผู้จัดการและพนักงานของผู้ได้รับ
ใบอนุญาตประกอบการขนส่ง มาให้ถ้อยคำหรือสั่งให้ยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงตามที่ต้องการ

ในการปฏิบัติตาม (๑) และ (๒) ให้กระทำการระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก
หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น และให้อธิบดีมีอำนาจมอบหมายให้ผู้ตรวจการหรือพนักงาน
ตรวจสภาพทำการแทนได้

ในการปฏิบัติกรของอธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการ หรือพนักงานตรวจสภาพ
ตามมาตรา นี้ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือตามสมควร”

**๘.๗ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าบริการตรวจสอบสภาพรถยนต์
(ร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๗๔/๑)**

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๗๔/๑ อัตราค่าบริการตรวจสอบสภาพรถ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสอบสภาพรถต้องแสดงอัตราค่าบริการตรวจสอบที่จะจัดเก็บไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานตรวจสอบสภาพรถของตน”

**๘.๘ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมดูแลสถานีขนส่ง โดยให้อธิบดี นายทะเบียน หรือผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมาย เป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการดังกล่าว
(ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๑๒๕/๑)**

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๕/๑ ในหมวด ๙ สถานีขนส่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๒๕/๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลบรรดากิจการที่เกี่ยวกับสถานีขนส่ง ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ให้นำความในมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้อธิบดี นายทะเบียน หรือผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมาย เป็นผู้ที่มีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการ”

**๘.๙ ปรับปรุงบทกำหนดโทษสำหรับผู้ขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่อธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการ หรือพนักงานตรวจสอบสภาพในการปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการที่เรียกให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม
(ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔)**

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่อธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการ หรือพนักงานตรวจสอบสภาพ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๙ (๑) และ (๒) หรือมาตรา ๔๙ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๗๐ มาตรา ๗๖ หรือมาตรา ๑๒๕/๑ หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการที่เรียกให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบตามมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”

๘.๑๐ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับบทกำหนดโทษปรับสำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ผู้จัดการและพนักงานของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งที่ไม่มาให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจง แสดงข้อเท็จจริงต่ออธิบดีหรือนายทะเบียน (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๑๔๔/๑)

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๔๔/๑ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงต่ออธิบดี หรือนายทะเบียนตามมาตรา ๔๙ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”

๘.๑๑ เพิ่มบทบัญญัติเพื่อกำหนดโทษปรับสำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถ ที่เก็บค่าบริการเกินกว่าอัตราค่าบริการที่อธิบดีกำหนด และผู้ที่ไม่แสดงอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ ที่จะจัดเก็บไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานตรวจสภาพรถของตน (ร่างมาตรา ๑๓ เพิ่มมาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒)

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๔๘/๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถผู้ใดเก็บค่าบริการ เกินกว่าอัตราค่าบริการที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๗๔/๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๔๘/๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถผู้ใดไม่แสดง อัตราค่าบริการตรวจสภาพรถตามมาตรา ๗๔/๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

๘.๑๒ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุม การขนส่งทางบกกลางซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไป จนกว่าจะครบวาระ (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปได้จนกว่าจะครบวาระ

ประเด็นการอภิปราย
ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)

**ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)**

๑. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี โดยผู้เสนอได้แถลงหลักการและเหตุผล ดังนี้

นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบการพิจารณาร่างการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “การขนส่งส่วนบุคคล” และบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดน้ำหนักรถที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๕) และมาตรา ๕ (๒) (ข))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมการมอบอำนาจของนายทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสี่)

(๓) ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง)

(๔) กำหนดให้ใช้รถขนส่งในลักษณะหมุนเวียนกันได้ (เพิ่มมาตรา ๓๙/๑)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจอธิบดีหรือนายทะเบียนในการยึดหรืออายัดสิ่งของหรือเอกสาร และการควบคุมดูแลสถานีขนส่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙ และเพิ่มมาตรา ๑๒๕/๑)

(๖) กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ (เพิ่มมาตรา ๗๔/๑)

(๗) ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔ และเพิ่มมาตรา ๑๔๔/๑ มาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒)

เหตุผล

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถในปัจจุบันที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมาก และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ใช้บริการการตรวจสภาพรถให้ได้รับความเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ต่อจากนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑.๑ สรุปประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ

(๑) ตามร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๒) (ข) โดยแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับน้ำหนักรถยนต์ที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคลจากเดิมที่กำหนดไว้ ๑,๖๐๐ กิโลกรัม แก้ไขเป็น ๒,๒๐๐ กิโลกรัม เพื่อให้สอดคล้องกับการผลิตรถยนต์กระบะบรรทุก (รถปิคอัพ) เนื่องจากในปัจจุบันได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตรถยนต์ โดยมีการเพิ่มอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น จึงทำให้รถยนต์กระบะบรรทุกดังกล่าวมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นเกินกว่าที่พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดไว้ กล่าวคือ ตัวรถยนต์กระบะบรรทุกมีน้ำหนักเกินกว่า ๑,๖๐๐ กิโลกรัม ดังนั้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๒) ตามร่างมาตรา ๗ ที่เพิ่มมาตรา ๓๔/๑ นั้น เป็นการเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้รถยนต์ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประกอบการขนส่งในเส้นทางหนึ่งไปใช้ทำการขนส่งอีกเส้นทางหนึ่งที่ตนเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตในลักษณะหมุนเวียนได้ โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียน กล่าวคือ สามารถเดินรถนอกเส้นทางได้ ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้รถเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าต่อการค้าและการลงทุน

(๓) ตามร่างมาตรา ๘ ที่เพิ่มมาตรา ๓๔/๑ เป็นการเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าบริการการตรวจสภาพรถของอธิบดี นั้น ควรกำหนดในอัตราที่เหมาะสมและเป็นธรรม ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนเกินสมควร

นอกจากนี้ มีความเป็นห่วงในเรื่องการตรวจสภาพรถยนต์ ซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนก็ตาม อาจดำเนินการตรวจสภาพรถยนต์ที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้ และอาจส่งผลให้เกิดความไม่ปลอดภัยขึ้นในท้องถนน หรือเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย หรืออาจส่งผลให้เกิดมลพิษทางอากาศ ดังนั้น รัฐมนตรีผู้กำกับดูแล หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด อีกทั้งการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องไม่เป็นช่องทางในการทุจริตเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่ไม่ควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(๔) รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการควบคุมรถยนต์ที่ปล่อยมลพิษทางอากาศ ซึ่งควรจะมีการกำหนดไว้ในกฎหมายให้ชัดเจนว่า หากรถยนต์คันใดที่ปล่อยมลพิษทางอากาศเป็นจำนวนมาก อาจต้องจ่ายค่าภาษีมากกว่าปกติทั่วไป แต่ในขณะเดียวกันหากรถยนต์ปล่อยมลพิษน้อยก็ให้จ่ายค่าภาษีน้อยกว่าปกติ หรือในกรณีรถยนต์ที่ปล่อยมลพิษต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด อาจจะมีการกำหนดมาตรการพิเศษส่วนลดทางภาษีให้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นเหตุจูงใจให้ผู้ใช้รถยนต์ดูแลรักษารถยนต์ให้อยู่ในสภาพดี และเป็นช่องทางหนึ่งในการควบคุมการปล่อยมลพิษทางอากาศได้

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

(๕) เกี่ยวกับแผงวงจรคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการติดตามตรวจสอบการทำงานของเครื่องยนต์ (OBD) ซึ่งจะสามารถตรวจสอบการเผาไหม้ของเครื่องยนต์ หรือการปล่อยมลพิษของรถยนต์ได้ สมควรให้มีการติดตั้งไว้ในรถยนต์ทุกประเภท ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการตรวจสอบสภาพรถยนต์สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) ด้วยคะแนนเสียง ๓๖๖ เสียง ไม่เห็นด้วย (ไม่มี) งตออกเสียง ๑ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน เพื่อพิจารณา มีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วันนับแต่วันถัดจากวันที่สภาผู้แทนราษฎรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้

๒. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา

๒.๑ สรุปประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ

- ไม่มีการอภิปราย

๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

มาตรา ๓	แก้ไขมาตรา ๔ (๕)	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔	แก้ไขมาตรา ๕ (๒) (ข)	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕	แก้ไขมาตรา ๖ วรรคสี่	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖	แก้ไขมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๗	เพิ่มมาตรา ๓๙/๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๘	แก้ไขมาตรา ๔๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๙	เพิ่มมาตรา ๗๔/๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๐	เพิ่มมาตรา ๑๒๕/๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๑	แก้ไขมาตรา ๑๔๔	มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่อธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการ หรือพนักงานตรวจสอบสภาพ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๙ (๑) และ (๒) หรือมาตรา ๔๙ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๗๐ มาตรา ๗๖ หรือมาตรา ๑๒๕/๑ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการที่เรียกให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบตามมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๑๔๔/๑ มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๔๔/๑ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงต่ออธิบดี หรือนายทะเบียนตามมาตรา ๔๙ (๓) หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการที่เรียกให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบตามมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓ เพิ่มมาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒ มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๘/๑ มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๔๘/๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถผู้ใดเก็บค่าบริการ **ผิดไป** ~~ผิดเกินกว่าอัตรา~~ค่าบริการที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๗๔/๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๔๘/๒ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕ ไม่มีการแก้ไข

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราเสร็จแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐^๖ โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำแต่ประการใด จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง ต่อจากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) โดยลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๑๙ เสียง ไม่เห็นชอบ (ไม่มี)งดออกเสียง (ไม่มี) และไม่ลงคะแนนเสียง (ไม่มี)

^๖ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐ กำหนดว่า

“เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๙ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความใดไม่ได้ นอกจากเพื่อความที่เห็นว่าย่างขัดแย้งกันอยู่”

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)
กับร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
(ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
(ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

“(ข) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรถยนต์ส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยกิโลกรัมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินจ้าง

ฯลฯ ฯลฯ

มาตรา ๖ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นนายทะเบียนกลางมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการขนส่งระหว่างจังหวัดและการขนส่งระหว่างประเทศ

ฯลฯ ฯลฯ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนกลางมีอำนาจมอบหมายกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดทำแทนได้

ฯลฯ ฯลฯ

หมวด ๒

คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบก

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางคณะหนึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงคมนาคมเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือผู้แทน อธิบดีกรมทางหลวงชนบทหรือผู้แทน อธิบดีกรมตำรวจหรือผู้แทน อธิบดีกรมทางหลวงหรือผู้แทน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้แทนเป็นกรรมการ และผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสามคนเป็นกรรมการ ทั้งนี้ โดยให้มีผู้มีความรู้และมีความชำนาญในการขนส่งรวมอยู่ด้วย

“(ข) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินสองพันสองร้อยกิโลกรัมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินจ้าง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนกลางและนายทะเบียนประจำจังหวัดอาจมอบหมายให้ข้าราชการในสังกัดกรมการขนส่งทางบกกระทำการแทนได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงคมนาคม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมทางหลวง อธิบดีกรมทางหลวงชนบท เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสามคนซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการขนส่งหรือการวางแผนจราจร”

พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถยนต์เล็กหรือผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคลใช้หรือยอมให้บุคคลอื่นใช้รถที่ได้รับอนุญาตทำการขนส่งนอกเส้นทาง หรือนอกท้องที่ที่ได้รับอนุญาต แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียน หรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมาย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด

มาตรา ๔๙ ให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจควบคุมดูแลบรรดากิจการที่เกี่ยวกับการขนส่งให้เป็นไปตามความในพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อประโยชน์ดังกล่าวให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสถานที่ดำเนินการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งในระหว่างเวลาทำงานตามปกติเพื่อทราบข้อเท็จจริงและเพื่อตรวจสอบบัญชีและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการขนส่ง

(๒) เรียกผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ผู้จัดการและพนักงานของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งซึ่งเป็นนิติบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือสั่งให้ยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงตามที่ต้องการ

ในการปฏิบัติตาม (๑) ให้อธิบดีมีอำนาจมอบหมายให้ผู้ตรวจการหรือพนักงานตรวจสอบสภาพทำการแทนได้

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
(ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๓๙/๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางอาจนำรถที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประกอบการขนส่งในเส้นทางหนึ่งไปใช้ทำการขนส่งอีกเส้นทางหนึ่งที่ตนเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตในลักษณะหมุนเวียนได้ โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียน

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๙ ให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจควบคุมดูแลบรรดากิจการที่เกี่ยวกับการขนส่งให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อประโยชน์ดังกล่าวให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสถานที่ดำเนินการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง เพื่อทราบข้อเท็จจริงและเพื่อตรวจสอบบัญชีและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการขนส่ง

(๒) ยึดหรืออายัดไว้ซึ่งสิ่งของหรือเอกสารที่อยู่ในสถานที่ตาม (๑) ที่เป็นความผิด หรือที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิด หรือได้มาจากการกระทำความผิด

(๓) เรียกผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ผู้จัดการและพนักงานของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง มาให้ถ้อยคำหรือสั่งให้ยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงตามที่ต้องการ

ในการปฏิบัติตาม (๑) และ (๒) ให้กระทำการระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น และให้อธิบดีมีอำนาจมอบหมายให้ผู้ตรวจการหรือพนักงานตรวจสอบสภาพทำการแทนได้

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) (ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>ในการปฏิบัติการของอธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการหรือพนักงานตรวจสอบสภาพตามมาตรานี้ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือตามสมควร</p> <p>มาตรา ๕๐ ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจเรียกรถให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบ และเมื่อเชื่อว่ามี การกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้น ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจจับกุมผู้ฝ่าฝืน เพื่อส่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินคดีต่อไป</p> <p>บทบัญญัติในวรรคหนึ่งไม่ลบล้างอำนาจจับกุมของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ</p> <p style="text-align: center;">หมวด ๕ การบริหารจัดการขนส่ง</p> <hr/> <p>มาตรา ๗๐ ให้นำมาตรา ๒๔ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับแก่การประกอบการบริหารจัดการขนส่งโดยอนุโลม</p> <p style="text-align: center;">หมวด ๖ รถ</p> <hr/> <p>มาตรา ๗๔ ผู้ใดประสงค์จะจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถเพื่อรับรองสภาพรถตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนกลาง</p> <p>การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง</p>	<p>ในการปฏิบัติการของอธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการ หรือพนักงานตรวจสอบสภาพตามมาตรานี้ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือตามสมควร”</p> <p style="text-align: right;">มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒</p> <p style="text-align: right;">“มาตรา ๗๔/๑ อัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด</p> <p style="text-align: right;">ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถต้องแสดงอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถที่จะ จัดเก็บไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานตรวจสภาพรถของตน”</p>

พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
(ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

หมวด ๙
สถานีขนส่ง

มาตรา ๑๒๕ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งและดำเนินการสถานีขนส่งเรียกเก็บค่าบริการเกี่ยวกับการดำเนินการของสถานีขนส่งได้ไม่เกินอัตราตามที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด

หมวด ๑๐
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่อธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการหรือพนักงานตรวจสภาพ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๙ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๕/๑ ในหมวด ๙ สถานีขนส่งแห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๒๕/๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลบรรดากิจการที่เกี่ยวกับสถานีขนส่งให้เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ให้นำความในมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้อธิบดี นายทะเบียน หรือผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมาย เป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่อธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการหรือพนักงานตรวจสภาพ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๙ (๑) และ (๒) หรือมาตรา ๕๙ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๗๐ มาตรา ๗๖ หรือมาตรา ๑๒๕/๑ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการที่เรียกรถให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบตามมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”

พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
(ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

มาตรา ๑๔๘ ผู้ใดใช้รถโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๑ หรือฝ่าฝืนคำสั่งของผู้ตรวจการ
หรือนายทะเบียนตามมาตรา ๘๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๔๔/๑ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงต่ออธิบดีหรือนายทะเบียน
ตามมาตรา ๔๔ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติ
การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๔๘/๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถผู้ใดเก็บค่าบริการ
เกินกว่าอัตราค่าบริการที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๗๔/๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๔๘/๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถผู้ใดไม่แสดงอัตราค่าบริการ
ตรวจสภาพรถตามมาตรา ๗๔/๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

มาตรา ๑๔ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง
ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปได้จนกว่าจะครบวาระ

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ส. โทตระกิตย์
รองนายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. *

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๖๔๓๐ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๒ และ ที่ นร ๐๕๐๓/๖๔๓๖ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๒ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับ ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวง และกรมการขนส่งทางบก) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงคมนาคมเสนอ

กระทรวงคมนาคมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับ โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑.๑.๑ ปรับปรุงน้ำหนักรถยนต์ส่วนบุคคลในนิยามคำว่า “รถยนต์ส่วนบุคคล” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕) และแก้ไขน้ำหนักรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่ได้รับการยกเว้นให้ใช้รถผิดประเภทไปจากที่จดทะเบียนให้สอดคล้องกัน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ (๓ ทวิ))

๑.๑.๒ กำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจอนุญาตให้ใช้รถที่ยังไม่จดทะเบียนและชำระภาษีประจำปีได้ โดยผู้ขออนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมการใช้รถ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖) และปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกัน (แก้ไขเพิ่มเติม (๙) (๑๐) และ (๑๑) ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ)

๑.๑.๓ ยกเลิกบทบัญญัติการใช้รถเพื่อขายหรือเพื่อซ่อม (ยกเลิกมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘)

๑.๑.๔ กำหนดให้ผู้จำหน่ายรถมีหน้าที่ออกใบรับรถเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการจดทะเบียน (เพิ่มมาตรา ๓๒/๑) และกำหนดโทษกรณีผู้จำหน่ายรถไม่ออกใบรับรถให้แก่ผู้ซื้อ (เพิ่มมาตรา ๖๑/๑)

* ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑.๑.๕ กำหนดให้ผู้ตรวจการหรือนายทะเบียนมีอำนาจยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถ หรือออกหนังสือเรียกตัวเจ้าของรถหรือผู้ขับรถมาให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ และมาตรา ๕๗ ทวิ) และเพิ่มเติมบทกำหนดโทษเมื่อมีการฝ่าฝืน กรณีดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๖/๑)

๑.๑.๖ กำหนดให้ใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวเป็นใบอนุญาตที่ขอต่ออายุได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔)

๑.๑.๗ กำหนดให้ผู้ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถมาแล้วสามปีสามารถขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖ (๘))

๑.๑.๘ เพิ่มบทกำหนดโทษกรณีเจ้าของรถยนต์รับจ้างไม่แสดงอัตราค่าโดยสาร หรือค่าบริการอื่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๖/๕)

๑.๑.๙ กำหนดอัตราภาษีสำหรับรถอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง (เพิ่ม (๑๐/๑) ของบัญชีอัตราภาษีประจำปีท้ายพระราชบัญญัติ)

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑.๒.๑ ปรับปรุงนำหลักการขนส่งส่วนบุคคลในนิยามคำว่า “การขนส่งส่วนบุคคล” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๕))

๑.๒.๒ ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดประเภทที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

๑.๒.๓ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนประจำ จังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสี่)

๑.๒.๔ ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง และคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗)

๑.๒.๕ ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการประกอบการขนส่งระหว่างประเทศ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕)

๑.๒.๖ ปรับปรุงบทบัญญัติเพื่อยกเว้นการขออนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคล ให้แก่หน่วยงานของรัฐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๙)

๑.๒.๗ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการเดินรถหมุนเวียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙)

๑.๒.๘ ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับสถานตรวจสภาพรถและกำหนดโทษ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๕ และเพิ่มมาตรา ๗๕/๑ มาตรา ๗๕/๒ มาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๕๘/๑)

๑.๒.๙ เพิ่มบทบัญญัติให้การใช้รถต้องจัดให้มีสำเนาภาพถ่ายหนังสือแสดงการจดทะเบียนไว้ประจำรถ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๑)

๑.๒.๑๐ เพิ่มบทกำหนดโทษสำหรับผู้ขับรถที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้ตรวจการที่เรียกรถให้หยุด (เพิ่มมาตรา ๑๔๔/๑)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มีข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับแล้วสรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๓.๑.๑ ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดน้ำหนักรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม “รถยนต์ส่วนบุคคล” โดยกำหนดหลักการของรถที่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยรถยนต์กับรถที่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ให้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการใช้รถนั้น กล่าวคือ หากเป็นการใช้ส่วนตัวหรือในกิจการของตน โดยมีใช้เพื่อการประกอบการขนส่งแล้ว ให้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ จึงได้ตัดบทบัญญัติที่กำหนดจำนวนที่นั่งและน้ำหนักของรถออกเพราะการจำแนกดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการคำนวณภาษีรถเท่านั้น ซึ่งสามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ กำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้อยู่แล้ว (ร่างมาตรา ๓)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติม (๓ ทวิ) ของมาตรา ๒๑ เรื่องข้อยกเว้นการห้ามใช้รถไม่ตรงตามประเภทที่จดทะเบียน โดยปรับปรุงน้ำหนักรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลจากหนึ่งพันหกร้อยกิโลกรัมเป็นสองพันสองร้อยกิโลกรัม โดยมีได้กำหนดเรื่องน้ำหนักรถรวมน้ำหนักบรรทุกไว้ด้วย เพราะสามารถใช้เกณฑ์น้ำหนักรถแต่เพียงอย่างเดียวในการจำแนกประเภทรถได้อยู่แล้ว (ร่างมาตรา ๖)

๓.๑.๒ ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้รถบางประเภท ดังนี้

(๑) กำหนดการห้ามใช้รถที่ยังไม่ได้จดทะเบียน หรือถูกเพิกถอนทะเบียน หรือทะเบียนระงับ หรือรถที่แจ้งการไม่ใช้รถไว้ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับหลักการที่ให้ใช้รถได้ก็ต่อเมื่อมีการจดทะเบียนหรือทะเบียนยังมิได้ถูกระงับ และต้องเสียภาษีประจำปี (ร่างมาตรา ๔)

(๒) กำหนดให้รถที่ยังมิได้จดทะเบียนสามารถนำมาใช้ได้ชั่วคราว ได้แก่ รถที่จดทะเบียนในต่างประเทศที่นำเข้ามาใช้ในราชอาณาจักรชั่วคราว หรือใช้ในกิจการใดโดยเฉพาะเป็นการชั่วคราว หรือรถที่ใช้เพื่อการทดสอบ หรือรถที่ใช้ในกรณีอื่นที่มีกฎกระทรวงกำหนด แต่ได้ตัดหลักการที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในเรื่องรถใหม่ที่เจ้าของรถมีความจำเป็นต้องใช้ในระหว่างรอการจดทะเบียน และกรณีรถใหม่ที่มีความจำเป็นต้องขับเพื่อจัดส่งไปยังที่ต่าง ๆ ออก เนื่องจากในปัจจุบันกรมการขนส่งทางบกสามารถดำเนินการจดทะเบียนรถใหม่ให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาที่รวดเร็ว (ภายในหนึ่งวัน) และการเคลื่อนย้ายรถใหม่ของผู้ผลิตรถไปยังผู้จำหน่ายรถในปัจจุบันจะใช้วิธีบรรทุกไปบนรถที่สร้างขึ้นเพื่อเคลื่อนย้ายรถโดยเฉพาะ ดังนั้น ในกรณีทั้งสองดังกล่าวจึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดบทบัญญัติรองรับไว้แต่อย่างใด (ร่างมาตรา ๕)

(๓) เมื่อมีการตัดหลักการที่ให้อำนาจระหว่างรอการจดทะเบียนแล้ว จึงต้องตัดหลักการของร่างฯ ที่ให้ยกเลิกมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้รถเพื่อขายหรือเพื่อซ่อม เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวยังมีความจำเป็นที่ต้องใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน เพื่อรองรับกรณีการใช้รถในระหว่างการขายหรือการซ่อม

๓.๑.๓ ตัดหลักการที่กำหนดให้ผู้จำหน่ายรถมีหน้าที่ออกใบรับรองให้แก่ผู้ซื้อ เนื่องจากการซื้อขายรถในปัจจุบัน การนำรถไปจดทะเบียนเป็นหน้าที่ของผู้จำหน่าย ซึ่งหากหน่วยงานของรัฐต้องการเร่งรัดให้นำรถมาจดทะเบียนและเสียภาษีประจำปีโดยเร็วก็สามารถใช้มาตรการทางบริหารดำเนินการกับฝ่ายผู้จำหน่ายได้โดยตรง จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดไว้

๓.๑.๔ แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจของนายทะเบียนหรือผู้ตรวจการในการเข้าตรวจสถานที่ที่มีเหตุสงสัยว่ามีรถที่ค้างชำระภาษี หรือมีการใช้รถที่สิ้นอายุการใช้งาน โดยสถานที่ที่จะเข้าตรวจได้ ต้องเป็นสถานที่ที่เกี่ยวกับการจำหน่าย เช่า เช่าซื้อ หรือประกอบธุรกิจเกี่ยวกับรถเท่านั้น แต่ได้ตัดหลักการที่กำหนดเหตุสงสัยในกรณีมีการใช้รถโดยไม่จดทะเบียนออก เนื่องจากการใช้รถที่ไม่จดทะเบียนจะเป็นความผิดต่อเมื่อเป็นการใช้รถดังกล่าวบนทางสาธารณะ ซึ่งผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งให้หยุดรถเพื่อตรวจสอบได้อยู่แล้ว นอกจากนี้ ได้ตัดเรื่องการยึดรถที่มีเหตุดังกล่าวจากสถานที่ที่เข้าตรวจเนื่องจากก่อให้เกิดภาระแก่กรมการขนส่งทางบกในการจัดเก็บและดูแลรักษา แต่ได้เปลี่ยนเป็นการยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถแทน (ร่างมาตรา ๘) และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕ วรรคสอง เรื่องการยึดรถที่ค้างชำระภาษีรถประจำปี เป็นการยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถแทน (ร่างมาตรา ๗) และยกเลิกมาตรา ๓๙ ที่เกี่ยวกับการขายทอดตลาดรถที่ยึดมาตามมาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๗ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการใหม่ที่ให้ยกเลิกการยึดรถโดยเปลี่ยนมาเป็นการยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถยนต์แทน (ร่างมาตรา ๙) ไปพร้อมกันด้วย

๓.๑.๕ แก้ไขเพิ่มเติมอายุของใบอนุญาตขับรถชั่วคราวจากหนึ่งปีเป็นสองปี เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องคุณสมบัติในการขอรับใบอนุญาตขับรถปกติที่ต้องได้รับใบอนุญาตขับรถไม่น้อยกว่าห้าปี ซึ่งปัจจุบันนอกจากใบอนุญาตขับรถชั่วคราวมีอายุหนึ่งปีแล้ว ไม่สามารถต่ออายุได้ จึงเป็นปัญหาในทางปฏิบัติในการขอเปลี่ยนชนิดใบอนุญาตขับรถใหม่ (ร่างมาตรา ๑๐)

๓.๑.๖ แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอใบอนุญาตขับรถ โดยแยกกรณีผู้ขอใบอนุญาตขับรถต้องไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาต เนื่องจากการยึดใบอนุญาตผู้รับใบอนุญาตยังคงมีใบอนุญาตอยู่แต่ไม่สามารถใช้ได้ ซึ่งในกรณีนี้ได้บัญญัติกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับรถไว้ด้วย เพราะเป็นหลักการเดียวกัน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖ (๘)) ส่วนการเพิกถอนใบอนุญาตเป็นกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตไม่มีใบอนุญาตขับรถเพราะถูกเพิกถอน โดยเพิ่มให้ผู้ขอใบอนุญาตขับรถมาขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ได้เมื่อพ้นสามปีหลังจากถูกเพิกถอน แต่ไม่ใช่บังคับกับการถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถเพราะเหตุขาดคุณสมบัติเรื่องอายุของบุคคล เนื่องจากมีสิทธิมาขอใบอนุญาตขับรถใหม่ได้เมื่อครบเงื่อนไขอายุตามที่กฎหมายกำหนด โดยไม่ต้องรอให้พ้นกำหนดสามปี (ร่างมาตรา ๑๒)

๓.๑.๗ ให้นำทะเบียนหรือผู้ตรวจการมีอำนาจเรียกเจ้าของรถหรือผู้ขับรถ มาให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงหากมีเหตุอันควรสงสัยว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งหลักการเดิมกำหนดไว้ในการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๗ ทวิ นำมากำหนดเป็นมาตรา ๕๗ สัตต เนื่องจากเป็นขั้นตอนการดำเนินการคนละกรณี โดยหากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ แล้ว ให้นำความในมาตรา ๕๗ ทวิ มาใช้บังคับด้วย (ร่างมาตรา ๑๓)

๓.๑.๘ ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติ ข้างต้น (ร่างมาตรา ๑๔ ร่างมาตรา ๑๕ และร่างมาตรา ๑๖)

๓.๑.๙ ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมและภาษีประจำปี ดังนี้

(๑) เพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมการอนุญาตและเครื่องหมายแสดงการใช้รถ สำหรับการใช้รถที่ยังมิได้จดทะเบียนซึ่งนายทะเบียนอนุญาตให้ใช้ได้บางกรณี เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างฯ ข้างต้น (ร่างมาตรา ๑๗)

(๒) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต เครื่องหมายพิเศษ และ สมุดคู่มือประจำรถของรถยนต์ที่มีไว้เพื่อขายหรือเพื่อซ่อมให้เหมาะสม (ร่างมาตรา ๑๘)

(๓) ปรับปรุงชื่อของค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามความตกลง ระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในปัจจุบัน (ร่างมาตรา ๑๙)

(๔) ปรับปรุงร่างฯ ที่เพิ่มบัญชีภาษีประจำปีสำหรับรถอื่นที่กำหนดใน กฎกระทรวง โดยกำหนดให้การคำนวณอัตราภาษีรถดังกล่าวใช้เกณฑ์น้ำหนักของรถในอัตราเดียวกับ รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล (ร่างมาตรา ๒๐)

๓.๑.๑๐ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) กำหนดรองรับรถยนต์ส่วนบุคคลที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมาย ว่าด้วยการขนส่งทางบก ให้ใช้ทะเบียนรถนั้นได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ แต่หากต้องการจะจดทะเบียน ตามพระราชบัญญัตินี้ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุก็สามารถทำได้ โดยให้กรมการขนส่งทางบกดำเนินการให้ โดยยกเว้นค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนและออกแผ่นป้ายทะเบียน (ร่างมาตรา ๒๑)

(๒) กำหนดรองรับการใช้รถที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยต้องปฏิบัติตามข้อตกลงที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลของ ประเทศที่ผู้นำเข้ามีสัญชาติหรือที่รถนั้นจดทะเบียน (ร่างมาตรา ๒๒)

(๓) กำหนดให้เจ้าของรถที่ถูกยึดมาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาขอรับรถคืนภายในกำหนดเวลา โดยให้ยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถไว้แทน ถ้ามิได้มาขอรับคืนภายในเวลา ที่กำหนด ให้ขายทอดตลาดรถนั้น (ร่างมาตรา ๒๓)

๓.๒ ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๓.๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม “การขนส่งส่วนบุคคล” โดยกำหนดให้น้ำหนักรถ ที่ใช้ในการขนส่งต้องมีน้ำหนักเกินกว่าสองพันสองร้อยกิโลกรัม เนื่องจากเทคโนโลยีการผลิตรถ ในปัจจุบันได้พัฒนาขึ้นมาก ทำให้รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์มีน้ำหนักเพิ่มขึ้น (ร่างมาตรา ๓) และเพื่อให้สอดคล้องกัน จึงได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๒) (ข) เพื่อมิให้กฎหมาย ว่าด้วยการขนส่งทางบกไปใช้บังคับกับการขนส่งโดยรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกิน สองพันสองร้อยกิโลกรัมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ด้วย (ร่างมาตรา ๔)

๓.๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดให้นายทะเบียนกลางอาจมอบหมายให้ข้าราชการในสังกัดกรมการขนส่งทางบกกระทำการแทนได้ เนื่องจากในปัจจุบันข้าราชการของกรมการขนส่งทางบกมีจำนวนเพียงพอและมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกโดยตรง (ร่างมาตรา ๕)

๓.๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการ โดยเพิ่มเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร เป็นกรรมการในคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง และตัดถ้อยคำ “..หรือผู้แทน” ในตำแหน่งต่าง ๆ เนื่องจากหากประสงค์จะมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นเข้าร่วมประชุมแทน (การปฏิบัติราชการแทน) สามารถกระทำได้ตามบทบัญญัติเรื่องการมอบอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๖) และได้ตัดหลักการที่กำหนดให้มีกรรมการที่เป็นตัวแทนจากภาคประชาชนในคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัดออก โดยให้เป็นเรื่องการบริหารงานภายในของจังหวัดที่จะพิจารณาแต่งตั้งบุคคลที่เหมาะสมได้อยู่แล้ว

๓.๒.๔ ตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับการประกอบการขนส่งระหว่างประเทศ เนื่องจากข้อตกลงเรื่องการประกอบการขนส่งระหว่างประเทศที่ประเทศไทยทำกับประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นข้อตกลงระดับทวิภาคี ซึ่งมีเงื่อนไขตามข้อตกลงที่แตกต่างกัน การนำมาบัญญัติเป็นหลักการทั่วไปอาจไม่ครอบคลุมข้อตกลงหรืออนุสัญญาที่ประเทศไทยทำไว้กับประเทศต่าง ๆ โดยสมควรให้เป็นไปตามข้อตกลงหรืออนุสัญญาแต่ละฉบับ

๓.๒.๕ ตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับหน่วยงานที่ได้รับยกเว้นมิให้ใช้บังคับกับการขนส่งส่วนบุคคล เนื่องจากมีปรากฏอยู่ในร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. อีกฉบับ ซึ่งผ่านการพิจารณาจากสำนักงานฯ ไปแล้ว (เรื่องเสร็จที่ ๕๗๘/๒๕๕๒)

๓.๒.๖ แยกบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางหลายฉบับในหลายเส้นทาง อาจนำรถมาใช้ประกอบการขนส่งในลักษณะหมุนเวียนกันได้ โดยไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ แต่กำหนดเป็นมาตรา ๓๔/๑ เพื่อแยกบทบัญญัติทั่วไปซึ่งเป็นการห้ามนำรถมาใช้ประกอบการขนส่งนอกเส้นทางออกจากบทบัญญัติเฉพาะซึ่งเป็นข้อยกเว้นให้อาจนำรถมาใช้ประกอบการขนส่งนอกเส้นทางได้ (ร่างมาตรา ๗)

๓.๒.๗ แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจของอธิบดีหรือนายทะเบียนในการควบคุมดูแลกิจการที่เกี่ยวกับการขนส่ง โดยให้มีอำนาจยึดสิ่งของหรือเอกสารที่อยู่ในสถานที่ที่ดำเนินการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งที่เป็นความผิดหรืออาจใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดหรือได้มาจากการกระทำความผิด รวมทั้งนำไปเพิ่มเติมเป็นอำนาจของอธิบดีและนายทะเบียนในการควบคุมดูแลสถานีขนส่งด้วยโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๐) และกำหนดโทษผู้ที่ขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒)

๓.๒.๘ ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับสถานตรวจสภาพรถโดยเพิ่มเติมให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบกมีอำนาจกำหนดอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ และให้ผู้ได้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ต้องแสดงอัตราค่าธรรมเนียมอย่างเปิดเผย (ร่างมาตรา ๙) รวมทั้งกำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนด้วย (ร่างมาตรา ๑๓)

๓.๒.๘ ตัดบทบัญญัติที่ให้ผู้ประจํารถมีหน้าที่ต้องจัดให้มีสำเนาภาพถ่ายหนังสือแสดงการจดทะเบียนไว้ประจํารถเพื่อแสดงต่อนายทะเบียนหรือผู้ตรวจการ เนื่องจากปัญหาดังกล่าวสามารถใช้มาตรการทางบริหารได้อยู่แล้ว

๓.๒.๑๐ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับสถานะของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ (ร่างมาตรา ๑๔)

นอกจากนี้ ได้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ เพื่อให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น และได้เพิ่มเติมบทจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญให้ถูกต้องตามแบบการร่างกฎหมายด้วยแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๔

ความจำเป็นในการตรากฎหมาย*

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

๒. ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

๓. ความเป็นมา

พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว แม้จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้ง แต่บทบัญญัติกฎหมายก็ยังไม่ครอบคลุม ไม่สามารถแก้ไขข้อขัดข้องในทางปฏิบัติ รวมทั้งยังไม่เอื้อต่อการตรวจสอบ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ตลอดจนไม่อาจรองรับกับการพัฒนาเทคโนโลยีหรือการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมในปัจจุบัน เช่น ความก้าวหน้าทางด้านอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ ที่มีการผลิตรถยนต์ในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น จนมีผลทำให้ขนาด น้ำหนัก และวัตถุประสงค์ในการใช้งานไม่สอดคล้องกับกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน การดำเนินการของภาครัฐที่จะต้องให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น การที่ข้อกำหนดไม่เอื้อต่อการจัดการเดินรถให้มีความคุ้มค่าในทางเศรษฐกิจ การที่ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับอัตราค่าบริการตรวจสอบสภาพรถ ทำให้ไม่สามารถควบคุมอัตราค่าบริการตรวจสอบสภาพรถของสถานตรวจสอบสภาพรถให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม หรือการที่กฎหมายให้อำนาจในการควบคุมดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายยังไม่เพียงพอ ทำให้การควบคุมดูแลเกิดปัญหาและอุปสรรค นอกจากนี้การบริหารงานด้านการขนส่งทางบกยังขาดความคล่องตัว เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องการเมืองอำนาจของนายทะเบียน

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก เพื่อให้กฎหมายมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี รวมทั้งเพื่อให้การควบคุมดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๔.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

(๑) เพื่อให้การกำหนดน้ำหนักรถที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกเป็นไปอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการกำหนดน้ำหนักรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

(๒) เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติราชการของกรมการขนส่งทางบก

(๓) เพื่อให้มีตัวแทนหรือผู้แทนจากภาคเอกชนหรือหน่วยงานที่ดูแลและคุ้มครองผู้บริโภค อยู่ในคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง

(๔) เพื่อให้การจัดการเดินรถของผู้ประกอบการขนส่งเป็นไปอย่างคุ้มค่า โดยให้สามารถจัดการเดินรถหมุนเวียนในแต่ละเส้นทางได้

(๕) เพื่อให้สามารถควบคุมอัตราค่าบริการตรวจสอบสภาพรถของสถานตรวจสอบสภาพรถให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม

(๖) เพื่อให้การตรวจสอบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๗) เพื่อให้การควบคุมดูแลสถานีขนส่งมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

เนื่องจากได้มีการเสนอขอแก้ไขน้ำหนักของรถยนต์บรรทุกทุกส่วนบุคคลที่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ จึงจำเป็นต้องแก้ไขน้ำหนักรถที่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกให้สอดคล้องและไม่เข้าช้อนกับกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และโดยที่ปัจจุบันองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง มีแต่กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนจากภาครัฐ ยังไม่มีตัวแทนหรือผู้แทนที่ทำหน้าที่ในการคุ้มครองผู้บริโภคโดยตรง จึงสมควรปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการโดยให้มีผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการผู้บริโภค เพื่อให้เป็นตัวแทนทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้การบริหารราชการเกิดความคล่องตัวและเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ จึงสมควรปรับบทบัญญัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจของนายทะเบียน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและสามารถอำนวยความสะดวกรวดเร็วแก่ประชาชนยิ่งขึ้น และการที่ประเทศต้องเผชิญหน้ากับปัญหาทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ทั้งปัญหาราคาน้ำมัน ปัญหาสินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาแพง ส่งผลกระทบต่อต้นทุนการประกอบการขนส่ง จึงสมควรแก้ไขข้อกำหนดให้เอื้อต่อการจัดการขนส่งอย่างคุ้มค่า โดยให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งที่มีใบอนุญาตประกอบการขนส่งหลายฉบับหลายเส้นทางสามารถจัดการเดินรถในลักษณะหมุนเวียนได้ นอกจากนี้ปัจจุบันกรรมการขนส่งทางบกมีปัญหาในการควบคุมอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถของสถานตรวจสภาพรถ เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการกำหนดอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ สมควรมีกฎหมายให้อำนาจในการกำหนดอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ รวมทั้งเพื่อให้การตรวจสอบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจอธิบดีหรือนายทะเบียนในการยึดหรืออายัดสิ่งของหรือเอกสาร โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสอบการกระทำความผิดมาใช้กับกิจการที่เกี่ยวข้องกับสถานีขนส่งด้วย

๔.๓ ปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ต้องการแก้ไข

- (๑) การกำหนดน้ำหนักรถที่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกให้เหมาะสมสอดคล้องกับรถที่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
- (๒) ข้อจำกัดในการมอบหมายอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนซึ่งไม่สามารถกระทำได้
- (๓) ปัญหาองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางที่ยังไม่มีตัวแทนหรือผู้แทนจากภาคเอกชนหรือหน่วยงานที่ดูแลและคุ้มครองผู้บริโภค
- (๔) ปัญหาข้อจำกัดทางกฎหมายที่ยังมิได้ให้อำนาจภาคเอกชนที่ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งจัดการเดินรถให้เกิดความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ
- (๕) ปัญหาในการควบคุมอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถของสถานตรวจสภาพรถ เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการกำหนดอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ
- (๖) ปัญหาด้านการตรวจสอบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งกระทำได้ยาก เนื่องจากกฎหมายมิได้ให้อำนาจในการยึดหรืออายัดสิ่งของหรือเอกสารที่เป็นความผิดไว้
- (๗) ปัญหาด้านการตรวจสอบสถานีขนส่ง ซึ่งไม่มีกฎหมายให้อำนาจในการเข้าไปในสถานที่ดำเนินการ การยึดหรืออายัดสิ่งของหรือเอกสาร หรือการเรียกมาให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจง

๔.๔ มาตรการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจมีดังต่อไปนี้

โดยที่ปัญหาหรือข้อบกพร่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่ทางราชการมีความประสงค์จะแก้ไขข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

ตลอดจนเพื่อให้การใช้รถและการขนส่งเป็นไปอย่างคุ้มค่า อันจะส่งผลให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้น ซึ่งการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์บางเรื่องเป็นการกระทบต่อสิทธิหรือจำกัด สิทธิของบุคคลอันจำเป็นต้องมีกฎหมายให้อำนาจในการดำเนินการ และบางเรื่องแม้จะมีใช่เป็นเรื่องการจำกัด สิทธิแต่ก็จำเป็นต้องมีกฎหมายให้อำนาจไว้ ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงจำเป็นต้องเสนอแก้ไขปรับปรุง กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเด็นดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขปรับปรุงน้ำหนักบรรทุกที่อยู่ในบังคับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกให้สอดคล้อง กับกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

(๒) ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจของนายทะเบียน

(๓) กำหนดให้คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางมีผู้แทนภาคเอกชนหรือหน่วยงาน ที่ดูแลและคุ้มครองผู้บริโภคร่วมเป็นกรรมการด้วย

(๔) กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งที่มีใบอนุญาตประกอบการขนส่งหลาย ฉบับหลายเส้นทาง สามารถจัดการเดินรถในลักษณะหมุนเวียนได้

(๕) กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ

(๖) เพิ่มเติมอำนาจอธิบดีหรือนายทะเบียนในการยึดหรืออายัดสิ่งของหรือเอกสาร

(๗) เพิ่มเติมอำนาจอธิบดี นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการในการตรวจสอบการดำเนินการของ สถานีขนส่งโดยการเข้าไปในสถานที่ดำเนินการ การยึดหรืออายัดสิ่งของหรือเอกสาร หรือการเรียกมาให้ถ้อยคำ หรือยื่นคำชี้แจง

๔.๕ ทางเลือกอื่นที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

-ไม่มี-

๔.๖ เหตุผลที่ทำให้เชื่อว่ามาตรการนี้จะสามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้

เนื่องจากปัญหาดังกล่าวเกิดจากบทบัญญัติของกฎหมายมีความไม่เหมาะสมสอดคล้องกับ สภาพสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีในปัจจุบัน ดังนั้น แนวทางแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องจึงต้องอาศัยการ แก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้มีความทันสมัย เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบัน ซึ่งมาตรการ ที่ดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ก็เป็นการแก้ไขปัญหาในแต่ละจุดที่ยังเป็นจุดอ่อนของกฎหมาย หรือเป็น มาตรการเสริมสร้างให้การใช้กฎหมายและบังคับกฎหมายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงทำให้เชื่อว่าร่างพระราช- บัญญัตินี้สามารถช่วยแก้ไขปัญหานั้นได้

๕. ใครเป็นผู้ทำภารกิจ

กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม เป็นผู้ทำภารกิจ เนื่องจากบทบัญญัติที่เสนอแก้ไข ปรับปรุงนั้นเป็นภารกิจหน้าที่ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมการขนส่งทางบกเพียงหน่วยงานเดียว อย่างไรก็ตาม ด้ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจในการตรวจสอบการกระทำความผิดตามกฎหมาย ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติย่อมมีอำนาจในการดำเนินการตรวจสอบด้วย

๖. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๖.๑ ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

เนื่องจากบทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นบทบัญญัติหลักที่จะมอบหมายหรือให้ อำนาจฝ่ายบริหารกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขอย่างใด ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปด้วย

ความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและส่วนรวม อีกทั้งบทบัญญัติบางเรื่อง เป็นการกระทบต่อสิทธิหรือจำกัดสิทธิของบุคคลอื่นจำเป็นต้องมีกฎหมายให้อำนาจในการดำเนินการ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ

๖.๒ การใช้บังคับของกฎหมาย

เนื่องจากมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมกำกับดูแลรถ บทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง การเดินรถ สถานตรวจสภาพรถ รวมทั้งสถานีขนส่ง เป็นมาตรการที่จะต้องดำเนินการให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ จึงสมควรกำหนดให้เป็นกฎหมายที่จะต้องใช้บังคับในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร และเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

๖.๓ สภาพบังคับของกฎหมาย

กฎหมายนี้บัญญัติขึ้นเพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี เป็นการปรับปรุงบทบัญญัติเดิม การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามย่อมทำให้ไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่ได้รับดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ และมีบทกำหนดโทษทางอาญาสำหรับการขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการเข้าไปในสถานที่ดำเนินการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง การยึดหรืออายัดสิ่งของหรือเอกสาร รวมทั้งการไม่มาให้ถ้อยคำหรือสั่งให้ยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริง

๗. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมการขนส่งทางบก จึงไม่มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๘. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ให้อำนาจฝ่ายบริหารกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการเดินรถหมุนเวียน ซึ่งอาจเป็นภาระต่อผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งบ้าง แต่เมื่อคำนึงถึงการควบคุม กำกับดูแล ให้มีการเดินรถอย่างคุ้มค่า เหมาะสมตรงกับความต้องการของประชาชน ดังนั้น ย่อมถือว่าเป็นมาตรการที่เหมาะสมและคุ้มค่า

๙. ความพร้อมของรัฐ

๙.๑ กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม มีความพร้อมในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากเป็นภารกิจและอยู่ในอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

๙.๒ ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม กำหนดแนวทางการดำเนินการไว้ดังนี้

(๑) จะดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยการแจ้งเวียนให้หน่วยงานในสังกัดทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องและประชาชนโดยทั่วไปได้ทราบ เข้าใจ และมีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมาย

(๒) การชักซ้อมความเข้าใจและเตรียมการในทางปฏิบัติ

การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ กรมการขนส่งทางบกได้เตรียมออกประกาศหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เป็นอนุบัญญัติ และเตรียมการชักซ้อมเจ้าหน้าที่ถึงวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับ

๑๐. วิธีการทำงานและการตรวจสอบ

๑๐.๑ วิธีการทำงานที่สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๑๐.๒ การตรวจสอบการทำงานโดยงานตรวจราชการกรมและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

๑๑. อำนาจในการตราอนุบัญญัติ

ร่างกฎหมายนี้ให้อำนาจในการตราอนุบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการเดินรถหมุนเวียน รวมถึงอัตราค่าบริการตรวจสอบสภาพรถ ซึ่งการออกอนุบัญญัติดังกล่าวไม่ได้เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ถือเป็นการเปิดช่องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ดุลยพินิจแต่อย่างใด

๑๒. การรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นมาแล้วในชั้นยกร่างตามขั้นตอนการพัฒนากฎหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ และได้ผ่านการเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และคณะรัฐมนตรีได้ส่งให้รัฐสภาพิจารณาแล้ว แต่เนื่องจากมีคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ และคณะรัฐมนตรีมิได้ร้องขอให้รัฐสภาพิจารณาดำเนินการต่อไป จึงทำให้ร่างพระราชบัญญัติตกไป ซึ่งกรรมการขนส่งทางบกพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นร่างกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถ และเป็นการแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติ เพื่อให้การควบคุมและจัดระเบียบการใช้รถมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงเห็นควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)*

ประเภทการประกอบการขนส่ง^๑

การประกอบการแบ่งเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. การขนส่งประจำทาง

หมายความว่า การขนส่งเพื่อสินจ้างตามเส้นทางที่คณะกรรมการกำหนด ได้แก่ รถโดยสารประจำทางในเขตกรุงเทพฯ รถโดยสารประจำทางจากกรุงเทพฯ ไปส่วนภูมิภาค รถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัดในส่วนภูมิภาค รถโดยสารประจำทางในเขตจังหวัดในส่วนภูมิภาค

ลักษณะแผ่นป้ายทะเบียนรถ มีพื้นเป็นสีเหลือง ตัวอักษรและตัวเลขเป็นสีดำ เช่น ๑๐-๙๙๙๙

สถานที่ติดต่อ ให้ยื่นคำขอได้ตามภูมิลำเนา (กรณีเป็นบุคคลธรรมดา) หรือตามที่ตั้งสำนักงานใหญ่ (กรณีเป็นนิติบุคคล)

- ส่วนกลาง ที่ฝ่ายใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง สำนักงานขนส่งผู้โดยสาร กรมการขนส่งทางบก

- ส่วนภูมิภาค ที่สำนักงานขนส่งจังหวัด

๒. การขนส่งไม่ประจำทาง

หมายความว่า การขนส่งเพื่อสินจ้างโดยไม่จำกัดเส้นทาง และห้ามมิให้กระทำการขนส่งอันมีลักษณะเช่นเดียวหรือคล้ายกัน หรือมีลักษณะเป็นการแย่งผลประโยชน์กับผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง แบ่งเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๒.๑ การขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถโดยสาร ได้แก่ การขนส่งเพื่อสินจ้างด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารไปยังจุดต่าง ๆ โดยจัดเก็บค่าขนส่งและหรือค่าบริการอย่างอื่นในการขนส่งเป็นรายบุคคล หรือโดยการเหมาเป็นรายเที่ยว รายวัน หรือรายเดือน ลักษณะแผ่นป้ายทะเบียนรถ มีพื้นเป็นสีเหลือง ตัวอักษรและตัวเลขเป็นสีดำ เช่น ๓๐-๙๙๙๙

สถานที่ติดต่อ ให้ยื่นคำขอได้ตามภูมิลำเนา (กรณีเป็นบุคคลธรรมดา) หรือตามที่ตั้งสำนักงานใหญ่(กรณีเป็นนิติบุคคล)

- ส่วนกลาง ที่ฝ่ายใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง ด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร สำนักงานขนส่งผู้โดยสาร กรมการขนส่งทางบก

๒.๒ การขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถบรรทุก ได้แก่ การขนส่งเพื่อสินจ้างด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ (บรรทุกสินค้าหรือสิ่งของของผู้ว่าจ้างหรือผู้ใช้บริการ) ไปยังจุดหมายปลายทางต่าง ๆ โดยจัดเก็บค่าขนส่งและหรือค่าบริการอย่างอื่นในการขนส่ง

* เรียบเรียงโดย : พัทธา พุกเศรษฐี กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ ที่มา : ประเภทการประกอบการขนส่ง สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ [ข้อมูลออนไลน์]

สืบค้นได้จาก http://skp๑.dlt.go.th/๒๐๑๐/index.php?option=com_content&view=article&id=๑๒๗&Itemid=๗๕

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖

ลักษณะแผ่นป้ายทะเบียนรถ มีพื้นเป็นสีเหลือง ตัวอักษรและตัวเลขเป็นสีดำ เช่น ๗๐-๙๙๙๙

สถานที่ติดต่อ ให้ยื่นคำขอได้ตามภูมิลำเนา (กรณีเป็นบุคคลธรรมดา) หรือตามที่ตั้งสำนักงานใหญ่ (กรณีเป็นนิติบุคคล)

- ส่วนกลาง ที่ฝ่ายใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง ด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของของสำนักงานขนส่งสินค้า กรมการขนส่งทางบก
- ส่วนภูมิภาค ที่สำนักงานขนส่งจังหวัด

๓. การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก

หมายความว่า การขนส่งคนหรือสิ่งของ หรือคนและสิ่งของรวมกันเพื่อสินจ้าง ตามเส้นทางที่คณะกรรมการกำหนด ด้วยรถที่มีน้ำหนักบรรทุกและน้ำหนักบรรทุกรวมกันไม่เกิน สี่พันกิโลกรัม ได้แก่ รถโดยสารรับจ้างขนาดเล็ก ซึ่งมีเส้นทางเดินรถในเขตตัวเมืองที่มีพื้นที่ ไม่ไกลมากนัก และมักจะเป็น เขตท้องที่ที่รถโดยสารขนาดใหญ่ ไม่สามารถเข้าไปรับ - ส่งผู้โดยสาร ได้โดยสะดวก จึงจำเป็นต้องใช้รถขนาดเล็ก

ลักษณะแผ่นป้ายทะเบียนรถ มีพื้นเป็นสีเหลือง ตัวอักษรและตัวเลขเป็นสีดำ เช่น ๒๐-๙๙๙๙

สถานที่ติดต่อ ให้ยื่นคำขอได้ตามภูมิลำเนา (กรณีเป็นบุคคลธรรมดา) หรือตามที่ตั้งสำนักงานใหญ่ (กรณีเป็นนิติบุคคล)

- ส่วนกลาง ที่ฝ่ายใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง สำนักงานขนส่งโดยกรมการขนส่งทางบก
- ส่วนภูมิภาค ที่สำนักงานขนส่งจังหวัด

๔. การขนส่งส่วนบุคคล (ที่มีการเปลี่ยนแปลง)

หมายความว่า การขนส่งเพื่อการค้าหรือธุรกิจของตนเอง ด้วยรถที่มีน้ำหนักบรรทุกทุกเกินกว่าหนึ่งพันกิโลกรัม โดยมีได้ใช้รถนั้นเป็นเครื่องมือรับจ้างหารายได้ (แก้ไขเป็น การขนส่งเพื่อการค้าหรือธุรกิจของตนเองด้วยรถที่มีน้ำหนักสองพันสองร้อยกิโลกรัม) แบ่งเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๔.๑ การขนส่งส่วนบุคคลด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร

ลักษณะแผ่นป้ายทะเบียนรถ มีพื้นเป็นสีขาว ตัวอักษรและตัวเลขเป็นสีดำ เช่น ๔๐-๙๙๙๙

๔.๒ การขนส่งส่วนบุคคลด้วยรถบรรทุก (รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ)

ลักษณะแผ่นป้ายทะเบียนรถ มีพื้นเป็นสีขาว ตัวอักษรและตัวเลขเป็นสีดำ เช่น ๘๐-๙๙๙๙

สถานที่ติดต่อ ให้ยื่นคำขอได้ตามภูมิลำเนา (กรณีเป็นบุคคลธรรมดา) หรือตามที่ตั้งสำนักงานใหญ่ (กรณีเป็นนิติบุคคล)

- ส่วนกลาง ที่งานประกอบการขนส่ง ส่วนทะเบียนรถขนส่ง สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๕ กรมการขนส่งทางบก หรือสำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ - ๔
- ส่วนภูมิภาค ที่สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งสาขา

ข้อมูลน้ำหนักรถเปล่าของรถยนต์กระบะบรรทุก
ที่จดทะเบียนกับกรมการขนส่งทางบก^๒

ชนิด	Commercial Name	Brief description	ช่วงล้อ	น้ำหนักรถเปล่า (kg)
CHEVROLET	COLORADO 2.5L	Single Cab, 2.5L Diesel, 4X2	3096	1715 - 1760
		Space Cab, 2.5L Diesel, 4X2 หรือ 4X4		1810 - 1920
	COLORADO 2.8L	Space Cab, 2.8L Diesel, 4X2 หรือ 4X4		1850 - 2000
FORD	RANGER 2.2L	Space Cab, 2.2L Diesel, 4X2 หรือ 4X4	3220	1750 - 1880
	RANGER 2.5L	Space Cab, 2.5L Diesel, 4X2 หรือ 4X4		1790 - 1980
ISUZU	D-MAX 2.5L	Single Cab, 2.5L Diesel, 4X2	3095	1580 - 1660
		Space Cab, 2.5L Diesel, 4X2 หรือ 4X4		1730 - 1880
	D-MAX 3.0L	Space Cab, 3.0L Diesel, 4X2 หรือ 4X4		1820 - 2000
MAZDA	BT-50 2.2L	Space Cab, 2.2L Diesel, 4X2 หรือ 4X4	3220	1820 - 1910
	BT-50 3.2L	Space Cab, 3.2L Diesel, 4X4		1935 - 2010
MITSUBISHI	TRITON 2.5L	Single Cab, 2.5L Diesel, 4X2	3000	1610 - 1680
		Space Cab, 2.5L Diesel, 4X2 หรือ 4X4		1715 - 1855
	TRITON 2.5L CNG	Single Cab, 2.5L CNG, 4X2		1690 - 1820
		Space Cab, 2.5L CNG, 4X2		1790 - 1920
NISSAN	NAVARA 2.5L	Space Cab, 2.5L Diesel, 4x2 หรือ 4X4	3200	1570 - 1880
TATA	XENON 2.2L	Single Cab, 2.2L Diesel, 4X2	3150	1580 - 1620
	XENON 2.2L	Space Cab, 2.2L Diesel, 4X2		1615 - 1705
TOYOTA	VIGO 2.5L	Single Cab, 2.5L Diesel, 4X2	3085	1505 - 1605
		Space Cab, 2.5L Diesel, 4X2 หรือ 4X4		1700 - 1870
	VIGO 2.7L	Space Cab, 2.7L Gasoline, 4X2		1620 - 1735
	VIGO 3.0L	Space Cab, 3.0L Diesel, 4X2 หรือ 4X4		1855 - 1890

^๒ ที่มา : สำนักกฎหมาย กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

ข้อมูลน้ำหนักรถเปล่าของรถยนต์กระบะบรรทุกตามขนาดของรถ^๓

ประเภทรถ	จำนวนเพลา/ล้อ/ยาง	ขนาดความยาว (เมตร)	น้ำหนักรวม (กิโลกรัม)	น้ำหนักรถเปล่า (กิโลกรัม)
รถยนต์กระบะบรรทุก (สี่ล้อใหญ่)	๒ / ๔ / ๔	๔ - ๖	๓,๕๐๐ - ๔,๕๐๐	๒,๓๐๐ - ๒,๘๐๐
รถยนต์กระบะบรรทุก (หกล้อเล็ก)	๒ / ๔ / ๖	๕ - ๘	๕,๒๐๐ - ๙,๕๐๐	๒,๕๐๐ - ๓,๕๐๐
รถยนต์กระบะบรรทุก (หกล้อใหญ่)	๒ / ๔ / ๖	๗ - ๑๐	๙,๕๐๐ - ๑๕,๐๐๐	๓,๕๐๐ - ๗,๐๐๐
รถยนต์กระบะบรรทุก (สิบล้อ)	๓ / ๖ / ๑๐	๘ - ๑๒	๒๑,๐๐๐ - ๒๕,๐๐๐	๗,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐
รถยนต์กระบะบรรทุก (สิบล้อสองล้อ)	๔ / ๘ / ๑๒	๘ - ๑๒	๒๓,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐	๘,๕๐๐ - ๑๒,๐๐๐

^๓ อ้างแล้ว โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, หน้า ๑๕-

**ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)***

ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) (สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว)
เป็นการแสดงความคิดเห็นที่สะท้อนมุมมองของผู้เขียนโดยวิเคราะห์มาจากร่างพระราชบัญญัติฯ
ฉบับนี้เท่านั้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน
แม้จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้ง แต่บทบัญญัติกฎหมายก็ยังไม่ครอบคลุม รวมไปถึง
ไม่สามารถแก้ไขข้อขัดข้องในทางปฏิบัติได้ ตลอดจนไม่อาจรองรับกับการพัฒนาเทคโนโลยี
หรือการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในปัจจุบัน เช่น ความก้าวหน้า
ทางด้านอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ รวมทั้งไม่มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการกำหนดอัตรา
ค่าบริการตรวจสอบสภาพรถ ซึ่งทำให้ไม่สามารถควบคุมอัตราค่าบริการตรวจสอบสภาพรถ
ของสถานตรวจสอบสภาพรถให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม นอกจากนี้ การบริหารงานด้าน
การขนส่งทางบกยังขาดความคล่องตัว ดังนั้น จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการเสียใหม่
เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก
รวมทั้งเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจนเพื่อเป็นการคุ้มครอง
ผู้ใช้บริการตรวจสอบสภาพรถให้ได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ขึ้น โดยจำแนกข้อดีของ
ร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับดังกล่าว ดังต่อไปนี้

**ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนัก
ของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)**

๑. ทำให้มีกฎหมายที่มีความทันสมัย เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคม
เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีในปัจจุบัน

๒. ทำให้การกำหนดน้ำหนักที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง
ทางบกเป็นไปอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการกำหนดน้ำหนักรถยนต์บรรทุก (ปีค้อพ)
ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับ
การกำหนดน้ำหนักรถยนต์บรรทุก (ปีค้อพ) ที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล จากเดิม
ที่กำหนดไว้ ๑,๖๐๐ กิโลกรัม แก้ไขเป็น ๒,๒๐๐ กิโลกรัม เพื่อให้สอดคล้องกับการผลิตรถยนต์
บรรทุก (ปีค้อพ) เนื่องจากในปัจจุบันได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตรถยนต์ โดยมีการเพิ่ม
อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย และเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น จึงทำให้รถบรรทุก
(ปีค้อพ) ดังกล่าว มีน้ำหนักเพิ่มมากขึ้นเกินกว่าที่พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
กำหนดไว้

* พัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๓. ทำให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคล่องตัว ในการปฏิบัติราชการของกรมการขนส่งทางบก และสามารถอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ยิ่งขึ้น

๔. การเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง ที่มีใบอนุญาตหลายเส้นทางการเดินทางรถยนต์ส่วนบุคคลนั้น กล่าวคือสามารถเดินทางนอกเส้นทางได้ ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้รถเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าต่อการค้าและการลงทุน

๕. สามารถควบคุมอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถของสถานตรวจสภาพรถ ให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม

๖. ทำให้มีผู้แทนหน่วยงานที่ให้การคุ้มครองผู้บริโภคและผู้แทนหน่วยงานที่ดูแลนโยบายและแผนการขนส่งและจราจรอยู่ในคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง

๗. ทำให้การตรวจสอบปราบปรามการกระทำความผิดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๘. ทำให้การควบคุมดูแลสถานีขนส่งมีประสิทธิภาพมากขึ้น

**ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่..) พ.ศ. (ปรับปรุง
น้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)**

แม้ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถ
ที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) จะมีข้อดีหลายประการ ดังรายละเอียดที่กล่าวมาแล้ว
ข้างต้น แต่ร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับดังกล่าว อาจมีข้อสังเกต ดังต่อไปนี้

ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ให้อำนาจ
ฝ่ายบริหารกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตดำเนินการ
ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการเดินรถส่วนบุคคล ซึ่งอาจเป็นภาระต่อผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการ
ขนส่งบ้าง อีกทั้งการกำหนดอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถของอธิบดีควรกำหนดในอัตรา
ที่เหมาะสมและเป็นธรรม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนเกินสมควร

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้อง)
- : ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
สภาผู้แทนราษฎร
- : ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
(ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
(ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้อง)

(๑)

พระราชบัญญัติ
การขนส่งทางบก
พ.ศ. ๒๕๒๒
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้อง)

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒
เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและ
ยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติการขนส่ง พ.ศ. ๒๔๙๗

(๒) พระราชบัญญัติการขนส่ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๐

(๓) พระราชบัญญัติการขนส่ง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๘

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้
หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “การขนส่ง” หมายความว่า การขนคน สัตว์ หรือสิ่งของ โดยทางบกด้วยรถ

(๒) “การขนส่งประจำทาง” หมายความว่า การขนส่งเพื่อสินจ้างตามเส้นทาง

ที่คณะกรรมการกำหนด

^๑ ที่มา : www.krisdika.go.th สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖/ตอนที่ ๓๘/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๑ มีนาคม ๒๕๒๒

(๓) “การขนส่งไม่ประจำทาง” หมายความว่า การขนส่งเพื่อสินจ้างโดยไม่จำกัดเส้นทาง
(๔)^๓ “การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก” หมายความว่า การขนส่งคนหรือสิ่งของหรือคนและสิ่งของรวมกันเพื่อสินจ้างตามเส้นทางที่คณะกรรมการกำหนดด้วยรถที่มีน้ำหนักกรดและน้ำหนักบรรทุกรวมกันไม่เกินสี่พันกิโลกรัม

(๕)^๔ “การขนส่งส่วนบุคคล” หมายความว่า การขนส่งเพื่อการค้าหรือธุรกิจของตนเองด้วยรถที่มีน้ำหนักเกินกว่าหนึ่งพันกิโลกรัม

(๖) “การขนส่งระหว่างจังหวัด” หมายความว่า การขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งส่วนบุคคลซึ่งกระทำระหว่างจังหวัดกับจังหวัด

(๗) “การขนส่งระหว่างประเทศ” หมายความว่า การขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งส่วนบุคคลซึ่งกระทำระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ

(๘) “การรับจัดการขนส่ง” หมายความว่า การรับจ้างรวบรวมคน สัตว์หรือสิ่งของและจัดให้บุคคลอื่นซึ่งเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งทำการขนส่งจากที่แห่งหนึ่งไปยังที่อีกแห่งหนึ่งในความรับผิดชอบของผู้รับจัดการขนส่ง

(๙) “รถ” หมายความว่า ยานพาหนะทุกชนิดที่ใช้ในการขนส่งทางบกซึ่งเดินด้วยกำลังเครื่องยนต์ กำลังไฟฟ้า หรือพลังงานอื่น และหมายความรวมถึงรถพ่วงของรถนั้นด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่รถไฟ

(๑๐) “ผู้ตรวจการ” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางบก ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีหน้าที่ตรวจการขนส่ง

(๑๑) “พนักงานตรวจสภาพ” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางบก ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีหน้าที่ตรวจความมั่นคงแข็งแรง ความสะอาด ความเรียบร้อย และความเหมาะสมของสภาพรถที่นำมาใช้ในการขนส่ง

(๑๒) “นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลาง หรือนายทะเบียนประจำจังหวัดแล้วแต่กรณี

(๑๓) “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง หรือคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี

(๑๔) “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

(๑๕) “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕^๕ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่

(๑) การขนส่งโดยรถยนต์ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร

(๒) การขนส่งโดย

^๓ มาตรา ๔ (๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓

^๔ มาตรา ๔ (๕) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓

^๕ มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๗

(๓)

(ก) รถยนต์รับจ้างที่บรรทุกผู้โดยสารไม่เกินเจ็ดคน รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด ที่บรรทุกผู้โดยสารไม่เกินเจ็ดคน รถยนต์บริการที่บรรทุกผู้โดยสารไม่เกินเจ็ดคน และรถยนต์นั่งส่วนบุคคล ไม่เกินเจ็ดคนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

(ข) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรถยนต์ส่วนบุคคล ที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันกิโลกรัมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินจ้าง

(ค) รถยนต์สามล้อ รถจักรยานยนต์ และรถแทรกเตอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

(๓) การขนส่งตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นนายทะเบียนกลางมีอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการขนส่งระหว่างจังหวัดและการขนส่งระหว่างประเทศ

ให้นายทะเบียนกลางเป็นนายทะเบียนประจำกรุงเทพมหานคร มีอำนาจและหน้าที่ ตามพระราชบัญญัตินี้ภายในเขตกรุงเทพมหานคร

ให้ขนส่งจังหวัดเป็นนายทะเบียนประจำจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในเขตจังหวัดของตน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนกลางมีอำนาจมอบหมาย กิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดทำแทนได้

การมอบหมายตามวรรคสี่ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๒

คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบก

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางคณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงคมนาคมเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือผู้แทน อธิบดีกรมทางหลวงชนบทหรือผู้แทน อธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้แทน อธิบดีกรมทางหลวงหรือผู้แทน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้แทนเป็นกรรมการ และผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสามคนเป็นกรรมการ ทั้งนี้ โดยให้มีผู้มีความรู้และมีความชัดเจน ในการขนส่งรวมอยู่ด้วย

ให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบก เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการได้ ตามความจำเป็น

หมวด ๓
การประกอบการขนส่ง

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก หรือการขนส่งส่วนบุคคล เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง และการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ต้องมีสัญชาติไทย

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นห้างหุ้นส่วน บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดนั้นต้องจดทะเบียนตามกฎหมายไทยและมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในราชอาณาจักรไทย และ

(๑) ในกรณีที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดต้องมีสัญชาติไทย

(๒) ในกรณีที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ผู้เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดทั้งหมดต้องมีสัญชาติไทย และทุนของห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดต้องเป็นของผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและมีสัญชาติไทย

(๓)^๖ ในกรณีที่เป็นบริษัทจำกัด กรรมการบริษัทจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย และทุนของบริษัทจำกัดนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดต้องเป็นของผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและมีสัญชาติไทย หรือต้องเป็นของห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด หรือต้องเป็นของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือองค์การของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลหรือตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ และบริษัทจำกัดนั้นต้องไม่มีข้อบังคับ อนุญาตให้มีการออกหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือ

(๔) ในกรณีที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัด กรรมการบริษัทจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย และทุนของบริษัทมหาชนจำกัดนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมดต้องเป็นของผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและมีสัญชาติไทย

ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ผู้ถือหุ้นดังกล่าวจะต้องมีลักษณะตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี

ให้คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางมีอำนาจยกเว้นคุณสมบัติตามความจำเป็น หรือมีเหตุพิเศษเป็นการเฉพาะรายได้

^๖ มาตรา ๒๔ (๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง เพิ่ม ลด หรือยกเว้น ค่าขนส่งหรือค่าบริการอย่างอื่นในการขนส่ง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก หรือผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคลใช้หรือยอมให้บุคคลอื่นใช้รถที่ได้รับอนุญาต ทำการขนส่งนอกเส้นทาง หรือนอกท้องที่ที่ได้รับอนุญาต แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะได้รับอนุญาต เป็นหนังสือจากนายทะเบียน หรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมาย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด

มาตรา ๔๐ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทางกระทำการ ขนส่งอันมีลักษณะเช่นเดียวหรือคล้ายกับผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง หรือมีลักษณะเป็นการแย่งผลประโยชน์กับผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง ในเส้นทางที่ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางได้รับอนุญาต

มาตรา ๔๐ ทวิ^๗ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งใช้หรือยินยอม ให้ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ขับรถที่ใช้ในการขนส่งหากปรากฏว่าขณะใช้หรือขณะยินยอมให้ปฏิบัติหน้าที่ขับรถ ผู้นั้นมีอาการหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) เมาสุราหรือของมีเมาอย่างอื่น
- (๒) เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ
- (๓) เสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ ต่อจิตและประสาท

ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งต้องคอยดูแลและป้องกันมิให้ผู้ซึ่งมีอาการ หรือกระทำการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ของวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ขับรถ

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน หรือมีความจำเป็นที่จะแก้ไขสถานการณ์เพื่อให้ การขนส่งได้รับความสะดวกหรือให้มีรถเพียงพอแก่การขนส่ง นายทะเบียนมีอำนาจที่จะสั่ง เปลี่ยนแปลงเส้นทาง การเดินรถ เวลา และจำนวนเที่ยวของการเดินรถหรือให้ผู้ได้รับใบอนุญาต ประกอบการขนส่ง ผู้ใดส่งรถที่ตนได้รับอนุญาตไปช่วยเหลือเป็นการชั่วคราวตามควรแก่กรณี แล้วให้รายงานคณะกรรมการโดยเร็ว

มาตรา ๔๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งต้องแสดงใบอนุญาตประกอบการ ขนส่ง หรือใบแทนใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ตั้งสำนักงานของผู้ได้รับใบอนุญาต

^๗ มาตรา ๔๐ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๒

(๖)

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ใบอนุญาตประกอบการขนส่งสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดดังกล่าว

มาตรา ๔๔ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง ซึ่งประสงค์จะเลิกประกอบการขนส่งต้องแจ้งความประสงค์ดังกล่าวเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันเลิกประกอบการขนส่ง

มาตรา ๔๕ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็กซึ่งประสงค์จะเลิกประกอบการขนส่งต้องแจ้งความประสงค์ดังกล่าวเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อนวันเลิกประกอบการขนส่ง

มาตรา ๔๖ เมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง

(๑) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔

(๒) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขในมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ หรือไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยของผู้โดยสารตามมาตรา ๓๖ หรือไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติในหมวด ๔ ว่าด้วยการชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดจากการขนส่ง

ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งนั้นปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือจัดการแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ปฏิบัติหรือไม่แก้ไขให้ถูกต้อง หรือเป็นที่เห็นได้ว่าผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่สามารถจะดำเนินการตามเงื่อนไขหรือข้อกำหนดนั้น หรือการดำเนินการนั้นน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายหรือเสื่อมประโยชน์ต่อประชาชน ให้นายทะเบียนโดยอนุมัติของคณะกรรมการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่งได้ แต่ถ้าเป็นการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางที่จะพิจารณาอนุมัติ

มาตรา ๔๗ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตต้องส่งคืนใบอนุญาตต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๔๘ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

(๗)

มาตรา ๔๔ ให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจควบคุมดูแลบรรดากิจการที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งให้เป็นไปตามความในพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อประโยชน์ดังกล่าวให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสถานที่ดำเนินการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งในระหว่างเวลาทำงานตามปกติ เพื่อทราบข้อเท็จจริงและเพื่อตรวจสอบบัญชีและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการขนส่ง

(๒) เรียกผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ผู้จัดการและพนักงานของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งซึ่งเป็นนิติบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือสั่งให้ยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงตามที่ต้องการ

ในการปฏิบัติตาม (๑) ให้อธิบดีมีอำนาจมอบหมายให้ผู้ตรวจการหรือพนักงานตรวจสภาพทำการแทนได้

ในการปฏิบัติภารกิจของอธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการหรือพนักงานตรวจสภาพตามมาตรานี้ ให้นำบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือตามสมควร

มาตรา ๕๐ ให้อธิบดีหรืออธิบดีเรียกหรือให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบ และเมื่อเชื่อว่าการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้น ให้อธิบดีหรืออธิบดีมีอำนาจจับกุมผู้ฝ่าฝืนเพื่อส่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินคดีต่อไป

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งไม่ลบล้างอำนาจจับกุมของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ

หมวด ๕

การรับจัดการขนส่ง

มาตรา ๗๐ ให้นำมาตรา ๒๔ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับแก่การประกอบการรับจัดการขนส่งโดยอนุโลม

หมวด ๖

รถ

มาตรา ๗๑ รถที่ใช้ในการขนส่งต้องมีสภาพมั่นคงแข็งแรง มีเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงกับได้จดทะเบียนตามมาตรา ๗๓ และเสียภาษีตามมาตรา ๘๕ แล้ว

รถที่ใช้ในการขนส่งที่เสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษียกเว้นตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

มาตรา ๗๒ รถที่จะนำมาจดทะเบียนและเสียภาษีต้องผ่านการตรวจสอบสภาพจากพนักงานตรวจสอบสภาพ หรือจากสถานตรวจสอบสภาพที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๗๔ เว้นแต่รถประเภท หรือชนิดใดที่สมควรได้รับการยกเว้นการตรวจสอบสภาพเป็นครั้งคราวให้กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ปรากฏว่ารถที่นำมารับการตรวจสอบสภาพนั้นมีสภาพมั่นคงแข็งแรง มีเครื่อง อุปกรณ์ และส่วนควบถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว ให้พนักงานตรวจสอบสภาพ หรือสถานตรวจสอบสภาพรถที่ได้รับการอนุญาตออกใบรับรองให้

ใบรับรองการตรวจสอบสภาพรถให้ทำตามแบบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๗๓ เมื่อนายทะเบียนเห็นว่าพนักงานตรวจสอบสภาพหรือสถานตรวจสอบสภาพที่ได้รับอนุญาตได้ตรวจสอบสภาพถูกต้องตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ แล้ว ให้รับจดทะเบียนและออกหนังสือแสดงการจดทะเบียนพร้อมกับแผ่นป้ายเลขทะเบียนรถคันนั้นให้โดยไม่ชักช้า

มาตรา ๗๔ ผู้ใดประสงค์จะจัดตั้งสถานตรวจสอบสภาพเพื่อรับรองสภาพรถตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนกลาง

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๕ ใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสอบสภาพให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๖ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสอบสภาพผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๗๔ ให้นายทะเบียนกลางมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสอบสภาพนั้นได้

^๕ มาตรา ๗๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓

^๖ มาตรา ๗๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓

(๙)

หมวด ๙
สถานีขนส่ง

มาตรา ๑๑๔ สถานีขนส่งมี ๒ ประเภท คือ

(๑) สถานีขนส่งผู้โดยสาร

(๒) สถานีขนส่งสัตว์และหรือสิ่งของ

ลักษณะของสถานีขนส่งตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒๕ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งและดำเนินการสถานีขนส่งเรียกเก็บค่าบริการเกี่ยวกับการดำเนินการของสถานีขนส่งได้ไม่เกินอัตราตามที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด

หมวด ๑๐
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่อธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการ หรือพนักงานตรวจสภาพ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๙ ซึ่งได้นำมาใช้ บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๔๕ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนกลางซึ่งสั่งตามมาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๖๘ ต้องระวางโทษปรับหนึ่งแสนบาท หรือปรับเป็นรายวันวันละห้าพันบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๔๖ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการรับจัดการขนส่งผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตประกอบการรับจัดการขนส่ง ในอนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใด ตามมาตรา ๖๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๔๗ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการรับจัดการขนส่งผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๖ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๔๘ ผู้ใดใช้รถโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๑ หรือฝ่าฝืนคำสั่งของผู้ตรวจการ หรือนายทะเบียนตามมาตรา ๘๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ร่าง

พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(สำเนา)

เลขรับ ๘/๒๕๕๕ วันที่ ๗ ก.พ. ๒๕๕๕
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๕๘

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบกิจการขนส่งส่วนบุคคล) และร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดน้ำหนักรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล) รวม ๒ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ รวม ๒ ฉบับ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอ

๑. ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบกิจการขนส่งส่วนบุคคล)

๒. ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดน้ำหนักรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล) รวม ๒ ฉบับ ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติรวม ๒ ฉบับดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

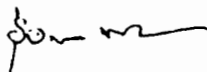
(ลงชื่อ) ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

วิทยาการเชี่ยวชาญ

กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักงานการประชุม

มาตี พิมพ์

อำนวยการ

ตรวจสอบ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้

- (๑) ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “การขนส่งส่วนบุคคล” และบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดน้ำหนักรถที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๕) และมาตรา ๕ (๒) (ข))
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมการมอบอำนาจของนายทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสี่)
- (๓) ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง)
- (๔) กำหนดให้ใช้รถขนส่งในลักษณะหมุนเวียนกันได้ (เพิ่มมาตรา ๓๙/๑)
- (๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจอธิบดีหรือนายทะเบียนในการยึดหรืออายัดสิ่งของหรือเอกสาร และการควบคุมดูแลสถานีขนส่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๙ และเพิ่มมาตรา ๑๒๕/๑)
- (๖) กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ (เพิ่มมาตรา ๗๔/๑)
- (๗) ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔ และเพิ่มมาตรา ๑๔๔/๑ มาตรา ๑๔๔/๑ และมาตรา ๑๔๔/๒)

เหตุผล

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานสมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถในปัจจุบันที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมาก และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ใช้บริการการตรวจสภาพรถให้ได้รับความเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ
การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) “การขนส่งส่วนบุคคล” หมายความว่า การขนส่งเพื่อการค้าหรือธุรกิจ
ของตนเองด้วยรถที่มีน้ำหนักเกินสองพันสองร้อยกิโลกรัม”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (ข) ของ (๒) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๖)
พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ข) รดยนต์นี้ส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรดยนต์บรรทุก ส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินสองพันสองร้อยกิโลกรัมตามกฎหมายว่าด้วยรดยนต์ ซึ่งมีได้ใช้ ประกอบการขนส่งเพื่อสินจ้าง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนกลางและนายทะเบียน ประจำจังหวัดอาจมอบหมายให้ข้าราชการในสังกัดกรมการขนส่งทางบกกระทำการแทนได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งขของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางคณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงคมนาคม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมทางหลวง อธิบดี กรมทางหลวงชนบท เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบาย และแผนการขนส่งและจราจร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ และกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสามคนซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการขนส่งหรือการวางแผนจราจร”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๓๙/๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางอาจนำรถ ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประกอบการขนส่งในเส้นทางหนึ่งไปใช้ทำการขนส่งอีกเส้นทางหนึ่ง ที่ตนเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตในลักษณะหมุนเวียนได้ โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียน การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๙ ให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจควบคุมดูแลบรรดากิจการ ที่เกี่ยวกับการขนส่งให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อประโยชน์ดังกล่าวให้อธิบดี หรือนายทะเบียนมีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสถานที่ดำเนินการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง เพื่อทราบข้อเท็จจริงและเพื่อตรวจสอบบัญชีและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการขนส่ง

(๒) ยึดหรืออายัดไว้ซึ่งสิ่งของหรือเอกสารที่อยู่ในสถานที่ตาม (๑) ที่เป็น ความผิด หรือที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิด หรือได้มาจากการกระทำความผิด

(๓) เรียกผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ผู้จัดการและพนักงานของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง มาให้ถ้อยคำหรือสั่งให้ยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงตามที่ต้องการ ในการปฏิบัติตาม (๑) และ (๒) ให้กระทำระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น และให้อธิบดีมีอำนาจมอบหมายให้ผู้ตรวจการหรือพนักงานตรวจสภาพทำการแทนได้

ในการปฏิบัติการของอธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการ หรือพนักงานตรวจสภาพ ตามมาตรานี้ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือตามสมควร”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๗๔/๑ อัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถต้องแสดงอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ ที่จะจัดเก็บไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานตรวจสภาพรถของตน”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๕/๑ ในหมวด ๙ สถานีขนส่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๒๕/๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลบรรดากิจการที่เกี่ยวกับ สถานีขนส่งให้เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ให้นำความในมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้อธิบดี นายทะเบียน หรือผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมาย เป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ ในการดำเนินการ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่อธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการ หรือพนักงานตรวจสภาพ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๙ (๑) และ (๒) หรือ มาตรา ๔๙ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๗๐ มาตรา ๗๖ หรือมาตรา ๑๒๕/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๔๕/๑ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริง ต่ออธิบดีหรือนายทะเบียนตามมาตรา ๔๙ (๓) หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการ ที่เรียกมาให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบตามมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๔๘/๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถผู้ใดเก็บค่าบริการ ผิดไปจากอัตราค่าบริการที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๗๔/๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ห้าพันบาท

มาตรา ๑๔๘/๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถผู้ใดไม่แสดงอัตรา ค่าบริการตรวจสภาพรถตามมาตรา ๗๔/๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

มาตรา ๑๔ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปได้จนกว่าจะครบวาระ

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับ ต่อสภาผู้แทนราษฎร
และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๕๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติ
บางประการจึงไม่เหมาะสมกับกาลสมัย สมควรปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าวเสียใหม่ ได้แก่
การกำหนดเพิ่มเติมน้ำหนักรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถ
ในปัจจุบันที่ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมาก ส่งผลให้รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่ผลิตขึ้นใหม่
มีน้ำหนักตัวรถที่เพิ่มขึ้น การขยายอายุใบอนุญาตขับรถชั่วคราวให้มีกำหนดสองปีนับแต่วันออก
ใบอนุญาตขับรถ เพื่อให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถชั่วคราวสามารถมาขอเปลี่ยนชนิดใบอนุญาต
ขับรถได้โดยไม่ต้องรอให้อายุใบอนุญาตขับรถชั่วคราวดังกล่าวสิ้นอายุลงเสียก่อน การให้ผู้ที่ถูก
เพิกถอนใบอนุญาตขับรถมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีสามารถมาขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ได้
เพื่อไม่ให้กระทบต่อสิทธิของผู้ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถเกินสมควร การกำหนดประเภทรถ
ที่ต้องห้ามการใช้และข้อยกเว้นในการใช้รถที่ยังไม่ได้จดทะเบียนได้ในบางกรณี และการปรับปรุง
อำนาจของนายทะเบียนและผู้ตรวจการ เพื่อให้การควบคุมและการกำกับดูแลการปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัตินี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สมควรปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสม
และกำหนดอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง ตลอดจนการปรับปรุง
บทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน
บทบัญญัติบางประการจึงไม่เหมาะสมกับกาลสมัย สมควรปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าวเสียใหม่
ได้แก่ การปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับน้ำหนักรถ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถ
ในปัจจุบันที่ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมาก การเพิ่มเติมเรื่องการมอบอำนาจของนายทะเบียน
ประจำจังหวัด เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการมีการกระจายอำนาจและคล่องตัว การกำหนด

ให้มีตัวแทนจากภาคประชาชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การให้ใช้รถขนส่งในลักษณะหมุนเวียนกันได้ เพื่อให้การใช้รถเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า อันเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อการค้า การลงทุน และการปรับปรุงอำนาจของนายทะเบียนและผู้ตรวจการ เพื่อให้การควบคุมและการกำกับดูแลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สมควรเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ใช้บริการ ให้ได้รับความเป็นธรรม ตลอดจนการปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขบทบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น

๒.สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒.๑.๑ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “รถยนต์ส่วนบุคคล” ให้มีความหมายครอบคลุมประเภทรถที่กว้างขึ้น โดยไม่จำกัดลักษณะด้วยจำนวนที่นั่งและน้ำหนักของรถ และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดน้ำหนักรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถยนต์ในปัจจุบันที่ได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไป ทำให้รถที่ผลิตขึ้นใหม่มีน้ำหนักตัวรถที่เพิ่มขึ้น (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “รถยนต์ส่วนบุคคล” และร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ (๓ ทวิ))

๒.๑.๒ กำหนดประเภทรถที่ต้องห้ามการใช้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และกำหนดข้อยกเว้นให้ใช้รถที่ยังไม่ได้จดทะเบียนได้ในบางกรณี เพื่อเป็นทางออกให้แก่ผู้ที่มีความจำเป็นต้องใช้รถดังกล่าวในระหว่างที่ยังไม่ได้จดทะเบียนได้ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ และร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๖/๑)

๒.๑.๓ ปรับปรุงอำนาจของนายทะเบียนและผู้ตรวจการในการเข้าตรวจสถานที่ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีรถค้างชำระภาษีประจำปี หรือมีการใช้รถที่สิ้นอายุการใช้งาน และแก้ไขอำนาจในการยึดรถนั้น ให้เป็นการยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถแทน เพื่อให้การควบคุมและการกำกับดูแลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕ วรรคสอง ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ และร่างมาตรา ๙ ยกเลิกมาตรา ๓๙)

๒.๑.๔ ปรับปรุงอายุใบอนุญาตขับรถชั่วคราวให้มีกำหนดสองปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถนั้น เพื่อให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถชั่วคราวซึ่งประสงค์จะขอใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น สามารถมาขอเปลี่ยนชนิดใบอนุญาตขับรถดังกล่าวได้โดยไม่ต้องรอให้อายุใบอนุญาตขับรถชั่วคราวของตนสิ้นอายุลงเสียก่อน (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง)

๒.๑.๕ แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอใบอนุญาตขับรถว่า ต้องไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างพักใช้ใบอนุญาตขับรถ นอกเหนือไปจากการถูกยึดใบอนุญาตขับรถ เนื่องจากเป็นข้อเท็จจริงที่ใกล้เคียงกัน และให้ผู้ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีสามารถมาขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ได้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าในกรณีที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถไปแล้ว ผู้ที่ถูกเพิกถอนดังกล่าวจะมีสิทธิขอรับใบอนุญาตใหม่ได้เมื่อใด อันจะเป็นการคุ้มครองสิทธิของบุคคลมิให้ถูกระทบเกินสมควร (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๖ (๘) และร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๕๖ (๙))

๒.๑.๖ เพิ่มเติมอำนาจของนายทะเบียนและผู้ตรวจการในการออกหนังสือเรียกเจ้าของรถหรือผู้ขับรถมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อให้การตรวจสอบและควบคุมกำกับดูแลผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายหรือกระทำความผิดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๑๓ เพิ่มมาตรา ๕๗ สัตต)

๒.๑.๗ ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐ และร่างมาตรา ๑๕ เพิ่มมาตรา ๖๑/๑ และมาตรา ๖๖/๖)

๒.๑.๘ ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสม (ร่างมาตรา ๑๗ เพิ่ม (๗/๑) และ (๗/๒) และร่างมาตรา ๑๘ และร่างมาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติม (๙) (๑๐) (๑๑) และ (๑๓) ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ)

๒.๑.๙ กำหนดอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๒๐ เพิ่ม (๑๐/๑) ของอัตราภาษีประจำปีท้ายพระราชบัญญัติ)

๒.๑.๑๐ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับรถยนต์ส่วนบุคคลที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ทะเบียนรถและเอกสารที่เกี่ยวข้องใช้ได้ต่อไป (ร่างมาตรา ๒๑) และกำหนดมาตรการเกี่ยวกับรถที่ถูกยึดไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เจ้าของรถมาขอรับคืนภายในระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด โดยให้ยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถไว้แทน ถ้าพ้นระยะเวลาที่อธิบดีกำหนดแล้วเจ้าของรถยังไม่มาขอรับคืน ให้ขายทอดตลาดรถนั้น (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒.๒.๑ แก้ไขคำนิยาม “การขนส่งส่วนบุคคล” (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๕)) และบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดประเภทรถที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๒) (ข)) โดยปรับปรุงในส่วนของน้ำหนักบรรทุกให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถในปัจจุบัน

๒.๒.๒ แก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนประจำจังหวัด โดยกำหนดให้ชัดเจนว่าอาจมอบให้เฉพาะข้าราชการในสังกัดกรมการขนส่งทางบกกระทำการแทนเท่านั้น (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสี่)

๒.๒.๓ แก้ไของค์ประกอบคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง โดยตัดในส่วนของถ้อยคำที่กล่าวถึงผู้แทนในตำแหน่งต่าง ๆ ออก เพราะสามารถมอบอำนาจได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินอยู่แล้ว และกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการขนส่งหรือการวางแผนจราจร เพื่อให้ดุลพินิจในการแต่งตั้งกรรมการดังกล่าวกว้างมากขึ้น (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง) แต่ในส่วนขององค์ประกอบคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัดตามมาตรา ๑๗ นั้น ไม่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม เนื่องจากควรเป็นดุลพินิจของท้องถิ่นเอง

๒.๒.๔ กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการเดินรถหมุนเวียน (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๓๙/๑) โดยไม่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา ๓๙ เนื่องจากเป็นหลักการใหม่ที่เพิ่มขึ้นจากการประกอบการขนส่งประจำทางตามปกติ

๒.๒.๕ กำหนดให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจตรวจสอบการดำเนินงานของสถานีขนส่ง นอกเหนือไปจากสถานที่ดำเนินการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง และให้อำนาจในการอายัดสิ่งของหรือเอกสารที่เป็นความผิดหรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐาน พิสูจน์ความผิด หรือได้มาจากการกระทำความผิด นอกเหนือไปจากอำนาจในการยึดสิ่งของหรือเอกสาร การเข้าไปในสถานที่ดำเนินการเพื่อทราบข้อเท็จจริงและตรวจสอบบัญชีและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง และเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือสั่งให้ยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริง (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙ และร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๑๒๕/๑) และกำหนดโทษผู้ที่ขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔)

๒.๒.๖ กำหนดให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบกกำหนดมาตรฐานอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ และกำหนดโทษกรณีที่ไม่เก็บค่าบริการผิดไปจากอัตราที่กำหนด หรือไม่แสดงอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ (ร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๗๕/๑ และร่างมาตรา ๑๓ เพิ่มมาตรา ๑๔๔/๑ และมาตรา ๑๔๔/๒)

๒.๒.๗ กำหนดโทษสำหรับผู้ขับรถที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้ตรวจการที่เรียกรถให้หยุด (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๑๔๕/๑)

๒.๒.๘ กำหนดบทเฉพาะกาลให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ (ร่างมาตรา ๑๔)

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
สภาผู้แทนราษฎร

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)

สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ ๐๓๖๐ / ๒๕๕๖

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๖ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกิตติ สัมพันธ์	๒. นายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์
๓. นายจรสฤทธิ จันทสุรินทร์	๔. นายจักรรัตน์ พัวช่วย
๕. นายเจือ ราชสีห์	๖. นายเซน เทือกสุบรรณ
๗. นายไตรรงค์ ศิริธรรม	๘. นายทศพล เพ็งสัมพันธ์
๙. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	๑๐. นายนพคุณ มาตรศรี
๑๑. นางสาวนริศ อติเทพพรพันธุ์	๑๒. นางนิภาพรรณ บุญญวัฒน์วินัย
๑๓. นายปวีณ แซ่จิ่ง	๑๔. ว่าที่ร้อยตรี พงศ์พันธ์ สุนทรชัย
๑๕. นายห้อง ชีวานันท์	๑๖. นายพิชัย เกียรติวินัยสกุล
๑๗. นายมนู พุกประเสริฐ	๑๘. นายยุทธนา โตอาจ
๑๙. นางสาวสิลาวดี วัชรโรบล	๒๐. นายวัฒนา พัทธธรรม
๒๑. นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	๒๒. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
๒๓. นายศุภชัย ใจสมุทร	๒๔. นายสามารถ ราชพลสิทธิ์
๒๕. นายอดิศักดิ์ โภคกุลภานนท์	๒๖. นายอรรถกร ศิริลัทธยากร
๒๗. นายอรรถวิชัย สุวรรณภักดี	๒๘. นายอรุณ จิระชวาลา
๒๙. นายอัมชโรจน์ รัตนดิถก ณ ภูเก็ต	๓๐. นายอุดม อุกฤษณ์คุณวุฒิ
๓๑. นางอุดมรัตน์ อารณรัตน์	

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมา เพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ว่าที่ร้อยตรี พงศ์พันธ์ สุนทรชัย

(พงศพันธ์ สุนทรชัย)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

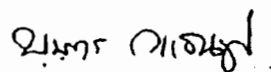
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๑

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๖๙ , ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๗๘

โทรสาร ๐ ๒๒๔๕ ๒๖๗๘

สำเนาถูกต้อง

(นางนงนุช วรธนะภูติ)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

นางสาวมีนา ไพรวัลย์/ร่าง
นายพงศ์สันต์ แซ่ลิ้ม/พิมพ์
นางนงนุช เศรษฐบุตร/ตรวจ

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ - พันจ่าอากาศโท ฤทธิชัย จันทา

- นางสาวกนกวรรณ จันทวี

- นางปวีณา ศรีสาทร

ครั้งที่ ๒ - นางนงนุช เศรษฐบุตร

ครั้งที่ ๓ - นางนงนุช วรธนะภูติ

รายงานคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) ว่าที่ร้อยตรี พงศ์พันธ์ สุนทรชัย	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายอดิศักดิ์ โภคกุลกานนท์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายเจือ ราชสีห์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายศุภชัย ใจสมุทร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายวัฒนา พัทธนันท์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) นายพ้อง ชีวานันท์	เป็นกรรมาธิการที่ปรึกษา
(๗) นายมนู พุกประเสริฐ	เป็นกรรมาธิการที่ปรึกษา
(๘) นายปวีณ แซ่จิ่ง	เป็นกรรมาธิการที่ปรึกษา
(๙) นายเชน เทือกสุบรรณ	เป็นกรรมาธิการที่ปรึกษา
(๑๐) นายไตรรงค์ ติธรรม	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๑) นายจรสฤทธิ จันทรสรินทร์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๒) นายทศพล เพ็งส้ม	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๓) นายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๑๔) นางนิภาพรรณ บุญญวัฒน์วณิชย์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๑๕) นายอุดม อุกฤษฏ์ดุขฎิ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง

๒. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติตั้งที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ ดังนี้

- (๑) นายสาคร เกี่ยวข้อง
- (๒) นายยศศักดิ์ ชีววิญญู
- (๓) นายยุคล ชนะวัฒน์ปัญญา
- (๔) นายขวัญชัย ปภัสร์พงษ์
- (๕) นางเพียงใจ แก้วสุวรรณ

๓. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้ง นางสาวมีนา ไพรวลัย วิทยากรชำนาญการ
กลุ่มงานคณะกรรมการการคมนาคม สำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑
ข้อ ๑๒๒

๔. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

กระทรวงคมนาคม กรมการขนส่งทางบก

(๑) นายกมล บุรณพงศ์	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและ
ภาษีรถ
(๒) นายธานี สืบฤกษ์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิศวกรรมยานยนต์
สำนักวิศวกรรมยานยนต์
(๓) นางสาวนงลักษณ์ วงศ์สุขสิริเดชา	ผู้อำนวยการกองแผนงาน
(๔) นายกนิษฐรุทธ์ เจียมรุจีกุล	หัวหน้าส่วนทะเบียนรถยนต์
สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๕
(๕) นายชัยรัตน์ พรสวัสดิ์	หัวหน้าส่วนใบอนุญาตขับรถ
สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๕
(๖) นายบัญญัติ คันทา	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบทะเบียนและภาษีรถ
สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ
(๗) นางสาวสุภา จอมพันธ์	หัวหน้ากลุ่มกฎหมายและระเบียบ ๒
สำนักกฎหมาย
(๘) นางสาวสุสดี ผลพฤกษ์ไพโร	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบงานตรวจการขนส่ง
กองตรวจการขนส่งทางบก
(๙) นายอดิเรก แดงทอง	นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย
(๑๐) นายจักรกฤษ คั้งใจตรง	วิศวกรเครื่องกลชำนาญการ
สำนักวิศวกรรมยานยนต์
(๑๑) นายประเทศ สังข์บุญลือ	เจ้าพนักงานขนส่งชำนาญงาน
กองตรวจการขนส่งทางบก

๕. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผู้เสนอคำแปรญัตติ คือ

นายประกอบ จีรिति

๖. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๔ (๕) มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ นายประกอบ จิรภักดิ์ ขอแปรญัตติแก้ไขความในมาตรา ๓ เป็นดังนี้ “มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๕) “การขนส่งส่วนบุคคล” หมายความว่า การขนส่งเพื่อการค้าหรือธุรกิจ ของตนเองด้วยรถที่มีน้ำหนักเกินสองพันสองร้อยกิโลกรัมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”	ไม่มีการแก้ไข
คณะกรรมการไม่เห็นด้วย	ผู้แปรญัตติขอสงวน
มาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๕ (๒) (ข) มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ นายประกอบ จิรภักดิ์ ขอแปรญัตติแก้ไขความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้ “มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (ข) ของ (๒) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(ข) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรถยนต์บรรทุก ส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินสองพันสองร้อยกิโลกรัมตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินค้า”	ไม่มีการแก้ไข
คณะกรรมการไม่เห็นด้วย	ผู้แปรญัตติขอสงวน
มาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๖ วรรคสี่	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖ แก้ไขมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๓๘/๑	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘ แก้ไขมาตรา ๔๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๗๔/๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๑๒๕/๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๑ แก้ไขมาตรา ๑๔๔	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๑๔๔/๑	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๓ เพิ่มมาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๔๘/๑	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๔๘/๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๕	ไม่มีการแก้ไข

๗. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

ก. กนง

(นายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์)

เลขานุการคณะกรรมการอธิการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “การขนส่งส่วนบุคคล” และบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดน้ำหนักรถที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๕) และมาตรา ๕ (๒) (ข))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมการมอบอำนาจของนายทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสี่)

(๓) ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง)

(๔) กำหนดให้ใช้รถขนส่งในลักษณะหมุนเวียนกันได้ (เพิ่มมาตรา ๓๔/๑)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจอธิบดีหรือนายทะเบียนในการยึดหรืออายัดสิ่งของหรือเอกสาร และการควบคุมดูแลสถานีขนส่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ และเพิ่มมาตรา ๑๒๕/๑)

(๖) กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ (เพิ่มมาตรา ๗๔/๑)

(๗) ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔ และเพิ่มมาตรา ๑๔๔/๑ มาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒)

เหตุผล

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานสมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถในปัจจุบันที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมาก และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ใช้บริการการตรวจสภาพรถให้ได้รับความเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..)”

พ.ศ.

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ
การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๕) “การขนส่งส่วนบุคคล” หมายความว่า การขนส่งเพื่อการค้าหรือธุรกิจ
ของตนเองด้วยรถที่มีน้ำหนักเกินสองพันสองร้อยกิโลกรัม”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (ข) ของ (๒) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๖)
พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ข) รดยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรดยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินสองพันสองร้อยกิโลกรัมตามกฎหมายว่าด้วยรดยนต์ ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินค้า”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนกลางและนายทะเบียนประจำจังหวัดอาจมอบหมายให้ข้าราชการในสังกัดกรมการขนส่งทางบกกระทำการแทนได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางคณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงคมนาคม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมทางหลวง อธิบดีกรมทางหลวงชนบท เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสามคนซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการขนส่งหรือการวางแผนจราจร”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๓๔/๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางอาจนำรถที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประกอบการขนส่งในเส้นทางหนึ่งไปใช้ทำการขนส่งอีกเส้นทางหนึ่งที่ตนเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตในลักษณะหมุนเวียนได้ โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียนการขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๔ ให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจควบคุมดูแลบรรดากิจการที่เกี่ยวกับการขนส่งให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อประโยชน์ดังกล่าวให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสถานที่ดำเนินการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง เพื่อทราบข้อเท็จจริงและเพื่อตรวจสอบบัญชีและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการขนส่ง

(๒) ยึดหรืออายัดไว้ซึ่งสิ่งของหรือเอกสารที่อยู่ในสถานที่ตาม (๑) ที่มีความผิด หรือที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิด หรือได้มาจากการกระทำความผิด

(๓) เรียกผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ผู้จัดการและพนักงานของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง มาให้ถ้อยคำหรือสั่งให้ยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงตามที่ต้องการ ในการปฏิบัติตาม (๑) และ (๒) ให้กระทำระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น และให้อธิบดีมีอำนาจมอบหมายให้ผู้ตรวจการหรือพนักงานตรวจสภาพทำการแทนได้

ในการปฏิบัติการของอธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการ หรือพนักงานตรวจสภาพ ตามมาตรานี้ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือตามสมควร

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๗๔/๑ อัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถต้องแสดงอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถที่จะจัดเก็บไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานตรวจสภาพรถของตน”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๕/๑ ในหมวด ๙ สถานีขนส่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๒๕/๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลบรรดากิจการที่เกี่ยวกับ สถานีขนส่งให้เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวดนี้ให้นำความในมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้อธิบดี นายทะเบียน หรือผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมาย เป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ ในการดำเนินการ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่อธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการ หรือพนักงานตรวจสภาพ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๙ (๑) และ (๒) หรือ มาตรา ๔๙ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๗๐ มาตรา ๗๖ หรือมาตรา ๑๒๕/๑ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการที่เรียกมาให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบตาม มาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๔๔/๑ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริง ต่ออธิบดีหรือนายทะเบียนตามมาตรา ๔๙ (๓) หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการ ที่เรียกมาให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบตามมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒
แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๔๘/๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถผู้ใดเก็บค่าบริการ
คิดไปสหเกินกว่าอัตราค่าบริการที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๗๔/๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
ห้าพันบาท

มาตรา ๑๔๘/๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถผู้ใดไม่แสดงอัตรา
ค่าบริการตรวจสภาพรถตามมาตรา ๗๔/๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

มาตรา ๑๔ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง
ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปได้จนกว่าจะครบวาระ

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ร่าง

พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
(ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๒๐ วัน (๓๓)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 1000
วันที่ ๐๕ ก.พ. ๒๕๕๖
เวลา ๐๙.๕๕ น.

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๙๒๓

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบ
การขนส่งส่วนบุคคล)

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) ซึ่งคณะรัฐมนตรี
เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเจริญ จรรย์โกมล)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๑๒๖, ๒๖ วันที่ ๕ / ก.พ. ๕๖
เวลา ๑๑.๑๖ ส่ง พรบ.
สำนักเลขาธิการ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่.....๒...../๒๕๕๖.....

วันที่.....๕...../ก.พ...../๕๖.....

เวลา.....๑๑.๓๕ น.....

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๒๙

สารบบ

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล) ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาเมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

(นางพรรณนิภา เสริมศรี)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

- แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้
- (๑) ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “การขนส่งส่วนบุคคล” และบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดน้ำหนักรถที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๕) และมาตรา ๕ (๒) (ข))
 - (๒) แก้ไขเพิ่มเติมการมอบอำนาจของนายทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสี่)
 - (๓) ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง)
 - (๔) กำหนดให้ใช้รถขนส่งในลักษณะหมุนเวียนกันได้ (เพิ่มมาตรา ๓๙/๑)
 - (๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจอธิบดีหรือนายทะเบียนในการยึดหรืออายัดสิ่งของหรือเอกสารและการควบคุมดูแลสถานีขนส่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙ และเพิ่มมาตรา ๑๒๕/๑)
 - (๖) กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ (เพิ่มมาตรา ๗๔/๑)
 - (๗) ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔ และเพิ่มมาตรา ๑๔๕/๑ มาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒)

เหตุผล

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถในปัจจุบันที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมาก และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ใช้บริการการตรวจสภาพรถให้ได้รับความเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
“(๕) “การขนส่งส่วนบุคคล” หมายความว่า การขนส่งเพื่อการค้าหรือธุรกิจของตนเองด้วยรถ
ที่มีน้ำหนักเกินสองพันสองร้อยกิโลกรัม”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (ข) ของ (๒) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
“(ข) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนัก
ไม่เกินสองพันสองร้อยกิโลกรัมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินจ้าง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนกลางและนายทะเบียนประจำจังหวัด อาจมอบหมายให้ข้าราชการในสังกัดกรมการขนส่งทางบกกระทำการแทนได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงคมนาคม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมทางหลวง อธิบดีกรมทางหลวงชนบท เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสามคนซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการขนส่งหรือการวางแผนจราจร”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๓๙/๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางอาจนำรถที่ได้รับอนุญาต ให้ใช้ประกอบการขนส่งในเส้นทางหนึ่งไปใช้ทำการขนส่งอีกเส้นทางหนึ่งที่ตนเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตในลักษณะ หมุนเวียนได้ โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียน

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๙ ให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจควบคุมดูแลบรรดากิจการที่เกี่ยวกับการขนส่ง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อประโยชน์ดังกล่าวให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสถานที่ดำเนินการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง เพื่อทราบข้อเท็จจริงและ เพื่อตรวจสอบบัญชีและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการขนส่ง

(๒) ยึดหรืออายัดไว้ซึ่งสิ่งของหรือเอกสารที่อยู่ในสถานที่ตาม (๑) ที่เป็นความผิด หรือที่อาจใช้เป็น พยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิด หรือได้มาจากการกระทำความผิด

(๓) เรียกผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ผู้จัดการและพนักงานของผู้ได้รับใบอนุญาต ประกอบการขนส่ง มาให้ถ้อยคำหรือสั่งให้ยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงตามที่ต้องการ

ในการปฏิบัติตาม (๑) และ (๒) ให้กระทำการระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลา ทำการของสถานที่นั้น และให้อธิบดีมีอำนาจมอบหมายให้ผู้ตรวจการหรือพนักงานตรวจสภาพทำการแทนได้

ในการปฏิบัติภารกิจของอธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการ หรือพนักงานตรวจสภาพตามมาตรา นี้ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือตามสมควร”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
“มาตรา ๗๔/๑ อัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด
ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถต้องแสดงอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ
ที่จะจัดเก็บไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานตรวจสภาพรถของตน”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๕/๑ ในหมวด ๙ สถานีขนส่ง
แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๒๕/๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลบรรดากิจการที่เกี่ยวกับสถานีขนส่ง
ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ให้นำความในมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้อธิบดี นายทะเบียน
หรือผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมาย เป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่อธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการ หรือ
พนักงานตรวจสภาพ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๙ (๑) และ (๒) หรือมาตรา ๔๙ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลม
ตามมาตรา ๗๐ มาตรา ๗๖ หรือมาตรา ๑๒๕/๑ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการที่เรียกรถให้หยุด
เพื่อทำการตรวจสอบตามมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๔๔/๑ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงต่ออธิบดีหรือนายทะเบียน
ตามมาตรา ๔๙ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติ
การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๔๘/๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถผู้ใดเก็บค่าบริการเกินกว่าอัตราค่าบริการ
ที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๗๔/๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

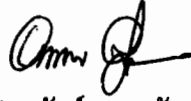
มาตรา ๑๔๘/๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถผู้ใดไม่แสดงอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ
ตามมาตรา ๗๔/๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

มาตรา ๑๔ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง
ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปได้จนกว่าจะครบวาระ

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพันธ์ สุขะนันท์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒
สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงน้ำหนักของรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคล)
(ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

และร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับ ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติบางประการจึงไม่เหมาะสมกับกาลสมัย สมควรปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าวเสียใหม่ ได้แก่ การกำหนดเพิ่มเติมน้ำหนักรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถในปัจจุบันที่ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมาก ส่งผลให้รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่ผลิตขึ้นใหม่มีน้ำหนักตัวรถที่เพิ่มขึ้น การขยายอายุใบอนุญาตขับรถชั่วคราวให้มีกำหนดสองปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ เพื่อให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถชั่วคราวสามารถมาขอเปลี่ยนชนิดใบอนุญาตขับรถได้โดยไม่ต้องรอให้อายุใบอนุญาตขับรถชั่วคราวดังกล่าวสิ้นอายุลงเสียก่อน การให้ผู้ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีสามารถมาขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ได้เพื่อไม่ให้กระทบต่อสิทธิของผู้ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถเกินสมควร การกำหนดประเภทรถที่ต้องห้ามการใช้และข้อยกเว้นในการใช้รถที่ยังไม่ได้จดทะเบียนได้ในบางกรณี และการปรับปรุงอำนาจของนายทะเบียนและผู้ตรวจการ เพื่อให้การควบคุมและการกำกับดูแลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สมควรปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมและกำหนดอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง ตลอดจนการปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติบางประการจึงไม่เหมาะสมกับกาลสมัย สมควรปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าวเสียใหม่ ได้แก่ การปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับน้ำหนักรถ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถในปัจจุบันที่ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมาก การเพิ่มเติมเรื่องการมอบอำนาจของนายทะเบียนประจำจังหวัด เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการมีการกระจายอำนาจและคล่องตัว การกำหนด

ให้มีตัวแทนจากภาคประชาชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การให้ใช้รถขนส่งในลักษณะหมุนเวียนกันได้ เพื่อให้การใช้รถเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า อันเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อการค้า การลงทุน และการปรับปรุงอำนาจของนายทะเบียนและผู้ตรวจการ เพื่อให้การควบคุมและการกำกับดูแลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สมควรเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ใช้บริการ ให้ได้รับความเป็นธรรม ตลอดจนการปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒.๑.๑ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “รถยนต์ส่วนบุคคล” ให้มีความหมายครอบคลุมประเภทรถที่กว้างขึ้น โดยไม่จำกัดลักษณะด้วยจำนวนที่นั่งและน้ำหนักของรถ และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดน้ำหนักรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถยนต์ในปัจจุบันที่ได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไป ทำให้รถที่ผลิตขึ้นใหม่มีน้ำหนักตัวรถที่เพิ่มขึ้น (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “รถยนต์ส่วนบุคคล” และร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ (๓ ทวิ))

๒.๑.๒ กำหนดประเภทรถที่ต้องห้ามการใช้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และกำหนดข้อยกเว้นให้ใช้รถที่ยังไม่ได้จดทะเบียนได้ในบางกรณี เพื่อเป็นทางออกให้แก่ผู้ที่มีความจำเป็นต้องใช้รถดังกล่าวในระหว่างที่ยังไม่ได้จดทะเบียนได้ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ และร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๖/๑)

๒.๑.๓ ปรับปรุงอำนาจของนายทะเบียนและผู้ตรวจการในการเข้าตรวจสถานที่ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีรถค้างชำระภาษีประจำปี หรือมีการใช้รถที่สิ้นอายุการใช้งาน และแก้ไขอำนาจในการยึดรถนั้น ให้เป็นการยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถแทน เพื่อให้การควบคุมและการกำกับดูแลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕ วรรคสอง ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ และร่างมาตรา ๙ ยกเลิกมาตรา ๓๙)

๒.๑.๔ ปรับปรุงอายุใบอนุญาตขับรถชั่วคราวให้มีกำหนดสองปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถนั้น เพื่อให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถชั่วคราวซึ่งประสงค์จะขอใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น สามารถมาขอเปลี่ยนชนิดใบอนุญาตขับรถดังกล่าวได้โดยไม่ต้องรอให้อายุใบอนุญาตขับรถชั่วคราวของตนสิ้นอายุลงเสียก่อน (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง)

๒.๑.๕ แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอใบอนุญาตขับรถว่า ต้องไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างพักใช้ใบอนุญาตขับรถ นอกเหนือไปจากการถูกยึดใบอนุญาตขับรถ เนื่องจากเป็นข้อเท็จจริงที่ใกล้เคียงกัน และให้ผู้ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีสามารถมาขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ได้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าในกรณีที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถไปแล้ว ผู้ที่ถูกเพิกถอนดังกล่าวจะมีสิทธิขอรับใบอนุญาตใหม่ได้เมื่อใด อันจะเป็นการคุ้มครองสิทธิของบุคคลมิให้ถูกระทบเกินสมควร (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๖ (๘) และร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๕๖ (๙))

๒.๑.๖ เพิ่มเติมอำนาจของนายทะเบียนและผู้ตรวจการในการออกหนังสือเรียกเจ้าของรถหรือผู้ขับรถมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อให้การตรวจสอบและควบคุมกำกับดูแลผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายหรือกระทำความผิดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๑๓ เพิ่มมาตรา ๕๗ สัตต)

๒.๑.๗ ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐ และร่างมาตรา ๑๕ เพิ่มมาตรา ๖๑/๑ และมาตรา ๖๖/๖)

๒.๑.๘ ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสม (ร่างมาตรา ๑๗ เพิ่ม (๗/๑) และ (๗/๒) และร่างมาตรา ๑๘ และร่างมาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติม (๙) (๑๐) (๑๑) และ (๑๓) ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ)

๒.๑.๙ กำหนดอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๒๐ เพิ่ม (๑๐/๑) ของอัตราภาษีประจำปีท้ายพระราชบัญญัติ)

๒.๑.๑๐ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับรถยนต์ส่วนบุคคลที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ทะเบียนรถและเอกสารที่เกี่ยวข้องใช้ได้ต่อไป (ร่างมาตรา ๒๑) และกำหนดมาตรการเกี่ยวกับรถที่ถูกยึดไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เจ้าของรถมาขอรับคืนภายในระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด โดยให้ยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถไว้แทน ถ้าพ้นระยะเวลาที่อธิบดีกำหนดแล้วเจ้าของรถยังไม่มาขอรับคืน ให้ขายทอดตลาดรถนั้น (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒.๒.๑ แก้ไขคำนิยาม “การขนส่งส่วนบุคคล” (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๕)) และบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดประเภทรถที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๒) (ข)) โดยปรับปรุงในส่วนของน้ำหนักบรรทุกให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีการผลิตรถในปัจจุบัน

๒.๒.๒ แก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนประจำจังหวัด โดยกำหนดให้ชัดเจนว่าอาจมอบให้เฉพาะข้าราชการในสังกัดกรมการขนส่งทางบกกระทำการแทนเท่านั้น (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสี่)

๒.๒.๓ แก้ไของค์ประกอบคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง โดยตัดในส่วนของถ้อยคำที่กล่าวถึงผู้แทนในตำแหน่งต่าง ๆ ออก เพราะสามารถมอบอำนาจได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินอยู่แล้ว และกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการขนส่งหรือการวางแผนจราจร เพื่อให้ดุลพินิจในการแต่งตั้งกรรมการดังกล่าวกว้างมากขึ้น (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง) แต่ในส่วนขององค์ประกอบคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัดตามมาตรา ๑๗ นั้น ไม่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม เนื่องจากควรเป็นดุลพินิจของท้องถิ่นเอง

๒.๒.๔ กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการเดินรถหมุนเวียน (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๓๙/๑) โดยไม่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา ๓๙ เนื่องจากเป็นหลักการใหม่ที่เพิ่มขึ้นจากการประกอบการขนส่งประจำทางตามปกติ

๒.๒.๕ กำหนดให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจตรวจสอบการดำเนินงานของสถานีขนส่ง นอกเหนือไปจากสถานที่ดำเนินการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง และให้อำนาจในการอายัดสิ่งของหรือเอกสารที่เป็นความผิดหรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐาน พิสูจน์ความผิด หรือได้มาจากการกระทำความผิด นอกเหนือไปจากอำนาจในการยึดสิ่งของหรือเอกสาร การเข้าไปในสถานที่ดำเนินการเพื่อทราบข้อเท็จจริงและตรวจสอบบัญชีและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง และเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือสั่งให้ยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริง (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙ และร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๑๒๕/๑) และกำหนดโทษผู้ที่ขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๔)

๒.๒.๖ กำหนดให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบกกำหนดมาตรฐานอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ และกำหนดโทษกรณีที่ไม่เก็บค่าบริการผิดไปจากอัตราที่กำหนดหรือไม่แสดงอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ (ร่างมาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๗๔/๑ และร่างมาตรา ๑๓ เพิ่มมาตรา ๑๔๘/๑ และมาตรา ๑๔๘/๒)

๒.๒.๗ กำหนดโทษสำหรับผู้ขับรถที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้ตรวจการที่เรียกรถให้หยุด (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๑๔๔/๑)

๒.๒.๘ กำหนดบทเฉพาะกาลให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ (ร่างมาตรา ๑๔)